

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	23325 Харчові технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	181 Харчові технології

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23325
Назва ОП	Харчові технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	181 Харчові технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Середа Ольга Григорівна, Ліхута Олександр Олегович, Погребняк Андрій Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.04.2026 р. – 10.04.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/181/vidom-samoanal-zvo-181-bac.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/181/prog-viz-grup.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ЕГ провела ґрунтовний аналіз ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що реалізується в Миколаївському національному аграрному університеті. За результатами акредитаційної експертизи встановлено, що ОП та освітня діяльність за нею відповідають вимогам щодо Критеріїв 1, 3, 5, 6 та 9 на рівні відповідності «В», однак мають критичні недоліки за Критеріями 2, 4 та 8, що відповідає рівню «Е». Загальний висновок експертної групи полягає в тому, що освітня програма потребує умовної акредитації. Університет функціонує в надскладних умовах прифронтового регіону, і ЕГ високо цінує зусилля колективу щодо збереження освітнього процесу та підтримки зв'язків із ринком праці. Незважаючи на виявлені критичні недоліки, ЗВО успішно імплементує низку позитивних практик. Вектор освітньої програми глибоко інтегрований у регіональний контекст і концептуально узгоджений зі Стратегією розвитку Південного регіону. Університет підтримує дієву комунікацію з провідними харчовими підприємствами, залучає стейкхолдерів до проведення гостьових лекцій та організовує виїзні лабораторні заняття безпосередньо на виробничих потужностях партнерів. Позитивно відзначається стимулювання студентської науки та інновацій, зокрема через роботу гуртків, участь здобувачів у Всеукраїнських конкурсах і розробку галузевих стартап-проектів. Попри виклики воєнного стану, університет зберігає прозорість кадрової політики, забезпечує функціонування чітких процедур конкурсного відбору викладачів та розпочав системну роботу з їхньої фахової трансформації. Розвинена екосистема інтернаціоналізації підтримується участю в міжнародних організаціях та забезпеченням доступу до світових наукометричних баз даних, а студентоорієнтована система заохочення включає безкоштовні мовні курси та дієве матеріальне стимулювання. Водночас виявлені порушення є концептуальними та такими, що безпосередньо впливають на законність реалізації освітньої програми і якість підготовки здобувачів. Насамперед ЕГ звертає увагу на відсутність системного підходу та дискримінаційну ситуацію щодо здобувачів заочної форми: у Відомостях про самооцінювання повністю відсутня інформація щодо заочної форми навчання, а у відкритому доступі на сайті не оприлюднені відповідні робочі програми та навчальні плани. Крім того, наявність у навчально-методичному забезпеченні джерел та програмного забезпечення російською мовою, прями порушення Закону України «Про вищу освіту» в частині звуження обсягу вільного вибору до 23,75% та затвердження фізіологічно неможливих графіків навантаження є неприпустимими. Відсутність дієвого реагування на ці виклики з боку системи внутрішнього забезпечення якості, що проявляється у системному порушенні принципу «закриття циклу» та ігноруванні ключових рекомендацій попередніх акредитацій, свідчить про необхідність глибокого інституційного перегляду підходів до управління якістю в університеті.

Недоліки

1. Неповне врахування потреб стейкхолдерів на етапі практичної імплементации ОП: задекларовані запити щодо якісної фахової підготовки суперечать фактичному відображенню у навчальному плані заочної форми (скорочення термінів фахових практик та повна відсутність часу в графіку для навчальних практик, що руйнує практичну підготовку).
2. Прямі порушення Закону України «Про вищу освіту» в частині звуження обсягу вільного вибору до 23,75% та імітація механізму вільного вибору через наявність тотожних дисциплін в альтернативних парах.
3. Екстремальне перенавантаження здобувачів та фіктивність розподілу кредитів ЄКТС (затвердження фізіологічно неможливих графіків навантаження, зокрема 54-90 годин на тиждень), а також порушення логіки побудови освітньої траєкторії.
4. Відсутність у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО навчальних планів, робочих програм та іншої навчально-методичної документації для здобувачів заочної форми здобуття освіти.
5. Неспроможність забезпечити інформаційну гігієну: наявність у навчально-методичному забезпеченні російської мови, джерел російською мовою, використання програмного забезпечення з російськомовним інтерфейсом та сервісу перевірки на плагіат російського походження (Advego Plagiatus).
6. Недостатній рівень методичного забезпечення для самостійної роботи здобувачів та несистемний характер оновлення змісту ОК (використання застарілих матеріалів).
7. Узагальнений характер критеріїв оцінювання в окремих ОК та недостатня системна популяризація принципів академічної доброчесності.
8. Невідповідність публікацій та результатів підвищення кваліфікації частини науково-педагогічних працівників профілю закріплених за ними фахових дисциплін.
9. Фрагментарне документальне відображення врахування пропозицій роботодавців та системне порушення принципу «закриття циклу» в системі внутрішнього забезпечення якості.
10. Ігнорування результатів зовнішніх експертиз (звітів попередніх акредитацій) та відсутність дієвого реагування на раніше виявлені інституційні рекомендації.
11. Недостатній рівень обізнаності та інформування здобувачів щодо можливостей участі в програмах академічної мобільності та процедур визнання результатів неформальної/інформальної освіти.
12. Обмежені канали комунікації для громадського обговорення проектів освітньої програми (використання виключно однієї електронної адреси, що звужує залученість стейкхолдерів).

Рекомендації

1. До початку 2026/2027 навчального року переглянути навчальний план та графіки для заочної форми навчання з метою відновлення повноцінного обсягу практичної підготовки у відповідності до ОП та задекларованих потреб стейкхолдерів.
2. До початку 2026/2027 навчального року усунути порушення законодавства та відновити реальний обсяг вільного вибору дисциплін (не менше 25%) та усунути дублювання змісту в альтернативних вибіркових блоках.
3. До початку 2026/2027 навчального року переглянути графіки навчального процесу та збалансувати розподіл кредитів ЄКТС для усунення фізіологічного перенавантаження здобувачів, а також оптимізувати логіку освітньої

траєкторії. 4. Протягом трьох місяців з моменту ухвалення рішення про акредитацію забезпечити 100% оприлюднення всієї актуальної навчально-методичної документації (навчальних планів, робочих програм із визначеними критеріями оцінювання) для здобувачів заочної форми навчання у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО. 5. Невідкладно (до початку наступного навчального семестру) вилучити всі російськомовні джерела, програмне забезпечення з російським інтерфейсом та припинити використання сервісів перевірки на плагіат російського походження (Advego). 6. Протягом наступного навчального року посилити методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів та запровадити дієвий внутрішній контроль за систематичним оновленням змісту ОК на основі сучасних досягнень. 7. До початку наступного навчального року забезпечити чітку деталізацію критеріїв оцінювання в усіх робочих програмах та запровадити регулярні інформаційно-просвітницькі заходи з академічної доброчесності. 8. Постійно (з проведенням щорічного моніторингу досягнень) продовжити цілеспрямовану роботу з фахової трансформації викладачів, забезпечивши контроль за тим, щоб їхня публікаційна активність та стажування здійснювалися суворо за профілем ОК. 9. Протягом 2026/2027 навчального року впровадити дієвий механізм «закриття циклу» з обов'язковим документальним фіксуванням конкретних пропозицій роботодавців та створенням планів коригувальних дій щодо їх впровадження. 10. До кінця наступного навчального року розробити прозорий механізм обов'язкового врахування зауважень НАЗЯВО та провести внутрішній аудит дієвості системи управління якістю із залученням незалежних експертів. 11. До початку наступного семестру посилити інформування здобувачів щодо можливостей академічної мобільності та неформальної освіти шляхом проведення регулярних інформаційних заходів та інтеграції цієї інформації у силабуси. 12. Під час найближчого періоду перегляду ОП розширити канали збору зворотного зв'язку щодо громадського обговорення проєктів ОП (наприклад, через впровадження відкритих електронних анкет чи форм).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не є міждисциплінарною та здійснюється за наявності затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/standarts/181-kharchovi-tekhnologii-bakalavr.pdf>). Задекларовані в ОП компетентності випускника та ПРН повністю охоплюють результати навчання та обов'язкові компетентності, які вимагає зазначений стандарт (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp-g13-bac.pdf>). Загальний обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає нормативним вимогам. Розбіжностей між ПРН освітньої програми та вимогами стандарту ЕГ не виявлено.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає присвоєння випускникам виключно освітньої кваліфікації «Бакалавр з харчових технологій» зі спеціальності 181 «Харчові технології» (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp-g13-bac.pdf>). Присвоєння професійної кваліфікації даною ОП не передбачено. З огляду на це, пряма імплементація вимог професійних стандартів у частині обов'язкового формування специфічних знань, умінь та навичок для виконання конкретних трудових функцій до змісту цієї ОП не застосовується. Оскільки ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, ЗВО не визначає специфічних умов та критеріїв для її присвоєння, а також не регламентує окремі процедури та інструменти перевірки здатності здобувачів виконувати трудові функції за певним професійним стандартом. Оцінювання набутих компетентностей здійснюється виключно в межах перевірки досягнення ПРН для здобуття освітньої кваліфікації відповідно до вимог Стандарту вищої освіти.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти демонструє відповідність місії та призначенню МНАУ, зафіксованим у Статуті закладу (https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/statut.pdf). Згідно з розділом Статуту, що визначає мету та головні завдання діяльності, призначенням Університету є підготовка висококваліфікованих фахівців для агропромислового комплексу та переробної промисловості. Мета ОП безпосередньо спрямована на реалізацію цього призначення через формування кадрового потенціалу, здатного вирішувати складні технологічні завдання у сфері виробництва продуктів харчування, що є критично важливим для економічного розвитку Південного регіону. Особливості ОП полягають у фокусуванні на розробці та впровадженні інноваційних технологій спеціалізованого харчування, зокрема дієтичного, спортивного, геронтологічного та функціонального. Ці особливості тісно корелюють із метою програми, оскільки дозволяють випускникам не лише володіти базовими технологіями, а й створювати продукти з доданою біологічною вартістю. Такий підхід забезпечує унікальність програми на регіональному ринку освітніх послуг. Реалізація ОП сприяє досягненню ключових довгострокових цілей, визначених у Стратегії розвитку МНАУ на період 2023-2032 рр. (<https://www.mnau.edu.ua/files/home/strat-rozv-23-32.pdf>), а саме забезпечення високої якості освітньої діяльності через адаптацію змісту навчання до вимог сучасного ринку праці та запитів роботодавців Півдня України, розвиток інноваційної діяльності через залучення здобувачів до розробки нових рецептур та вдосконалення асортименту харчової продукції, запровадження індивідуалізації навчання - ОП декларує створення умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що дозволяє здобувачам обирати спеціалізовані курси відповідно до їхніх кар'єрних прагнень. Механізми контролю за дотриманням цих стратегічних орієнтирів регламентовані Комплексним планом з управління і контролю за якістю підготовки фахівців на 2025-2026 н.р. (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/compl-plan-2025.pdf>). Зокрема, План передбачає моніторинг актуальності ПРН та їх відповідності стратегічним завданням Університету. Проте ЕГ звертає увагу на необхідність посилення практичної імплементації заявленої у Стратегії мети щодо «індивідуалізації навчання» (критерій 2). Незважаючи на декларативну відповідність, фактичне проектування вибіркової складової у робочих навчальних планах вимагає чіткішого узгодження із задекларованим у профілі ОП правом здобувачів на вільний вибір, щоб уникнути формалізму при реалізації стратегічних цілей закладу.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Визначення кола стейкхолдерів та з'ясування їхніх потреб у МНАУ регламентовано «Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>), «Положенням про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб у Миколаївському національному аграрному університеті» (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/anketuvanya/polozh-pr-opit-uch-osv-proc.pdf>). Загальні процедури організації навчання закріплені у «Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>). Основним органом взаємодії з ринком праці є Рада роботодавців та випускників факультету ТВПТСБ (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/rada-robot-ta-vyp/>). Доказову базу щодо залучення стейкхолдерів становлять протоколи засідань Ради: Протокол №2 від 29.04.2024: обговорення відповідності змісту ОП запитам роботодавців щодо посилення практичної підготовки фахівців (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/rada-robotod-ta-vyp/protokol-zboriv-rady-2-vid-29-04-24.pdf>). Протокол №3 від 21.03.2025: залучення керівництва ПрАТ та ТОВ до організації навчальних і виробничих практик студентів факультету. (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/rada-robotod-ta-vyp/protokol-zboriv-rady-3-vid-21-03-25.pdf>). Протокол №4 від 09.02.2026: моніторинг ПРН у контексті безпечності харчової продукції (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/rada-robotod-ta-vyp/protokol-zboriv-rady-4-vid-09-02-26.pdf>). Інформування стейкхолдерів здійснюється через оприлюднення протоколів засідань та результатів анкетування (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/anketuvannya-uchasnikiv-osvitnogo-procesu/>). Водночас ЕГ відзначає суттєвий розрив між задекларованим у протоколах Ради роботодавців запитом на якісну практичну підготовку та її фактичною реалізацією. Зокрема, у НП заочної форми навчання (додатково наданому на запит ЕГ) спостерігається необґрунтоване зменшення тривалості практичної підготовки: для ОК 41 та ОК 42 термін кожної практики скорочено на 2 тижні порівняно. Крім того, у графіку навчального процесу (стор. 1 НП заочної форми) взагалі не передбачено часу на проведення навчальних практик ОК 38-40. Такі розбіжності свідчать про те, що при проектуванні ОП та навчальних планів позиції роботодавців щодо обсягів практичного навчання не були враховані повною мірою.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Визначення змісту та цілей підготовки бакалаврів за ОП здійснювалося на основі комплексного аналізу зовнішнього контексту та найкращих світових освітніх програм. Під час формування ОП результатів навчання було враховано статус університету як провідного навчально-наукового центру Півдня України, що безпосередньо корелює із пріоритетами Стратегії розвитку Миколаївської області до 2027 року (<https://oblosvita.mk.gov.ua/store/files/file/1617710195.pdf>) та відповідними обласними програмами Миколаївської обласної ради (<https://www.mk-oblrada.gov.ua/UserFiles/decree/1613571516602d25bc4adf1.pdf>). Регіональний аспект

зосереджений на розробці технологій виробництва якісної харчової продукції розширеного асортименту, що відповідає вектору економічного розвитку Миколаївщини та завданням, визначеним у Стратегії розвитку Миколаївського національного аграрного університету на 2023-2032 роки (<https://www.mnau.edu.ua/files/home/strat-rozv-23-32.pdf>). При формуванні результатів навчання було проведено ретельний порівняльний аналіз із провідними вітчизняними освітніми програмами у цій галузі, зокрема НУХТ, ОНТУ та ПУЕТ. Важливим чинником актуалізації змісту став досвід підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за кордоном та у профільних установах, зокрема стажування за програмами ERASMUS+, навчання в школі ExpertX з нутриціології та робота у Миколаївській регіональній державній лабораторії Держпродспоживслужби. Міжнародний контекст забезпечено через імплементацію досвіду іноземних освітніх програм установ-партнерів, з якими університетом укладено договори про співпрацю (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/#faculty_mizhnar - Міжнародна співпраця). Зокрема, враховано підходи до структурування технологічних дисциплін Технічного університету Молдови (<https://utm.md/wp-content/uploads/2021/05/BTI.pdf>), досвід організації практичної підготовки Міжнародної академії прикладних наук у Ломжі (Польща) (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty-tvpptsb/ugody/poland_agreement.pdf) та методику впровадження систем управління якістю Університету прикладних наук Вайєштефан-Тріздорф у Німеччині (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty-tvpptsb/ugody/ugoda_vayenshtefan_germ.pdf). Такий ґрунтовний аналіз дозволив сформулювати унікальні переваги, що полягають у поєднанні класичної інженерної підготовки з сучасними вимогами до безпечності продуктів та дієтології, що відповідає глобальним тенденціям розвитку харчової індустрії.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз задокументованих процедур проектування ОП «Харчові технології» свідчить про наявність розвиненої нормативної бази ЗВО та стали практику взаємодії зі стейкхолдерами. Оцінюючи підкритерій 1.1 ЕГ констатує його повну відповідність, оскільки зміст програми та ПРН повністю охоплюють вимоги відповідного Стандарту вищої освіти. Підкритерій 1.2 також визначено як такий, що відповідає вимогам, оскільки ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, тому пряма імплементація професійних стандартів не застосовується. За підкритерієм 1.3 встановлено повну відповідність: мета ОП чітко сформульована, корелює з фокусом на функціональному харчуванні та гармонізована зі Статутом і Стратегією розвитку ЗВО. Водночас підкритерій 1.4 оцінено як такий, що відповідає з недовідками, оскільки попри наявність дієвої Ради роботодавців, виявлено суттєвий розрив між запитом стейкхолдерів на посилення практичної підготовки та її фактичним скороченням у НП заочної форми навчання. Підкритерій 1.5 повністю відповідає вимогам завдяки ретельному аналізу та імплементації досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. З огляду на зазначене, ОП та процедури її проектування загалом відповідають встановленим вимогам, що дозволяє оцінити Критерій 1 на загальний рівень «В». До позитивних практик за цим критерієм ЕГ відносить глибоку регіональну інтеграцію мети ОП, активну міжнародну співпрацю при проектуванні з використанням передового європейського досвіду, виражену галузеву спеціалізацію на інноваційних технологіях спеціалізованого харчування, а також системну роботу з провідними фахівцями інших ЗВО та профільних установ.

Недоліки

ЕГ виявлено неповне врахування потреб заінтересованих сторін на етапі практичної імплементації ОП. Задекларовані у протоколах Ради роботодавців запити щодо забезпечення якісної фахової підготовки суперечать фактичному їх відображенню у НП, де виявлено необґрунтоване скорочення термінів проведення практик ОК 41 та ОК 42, а також не передбачено часу на проходження практик ОК 38-40 у графіку навчального процесу.

Рекомендації

До початку наступного навчального року переглянути НП та графік навчального процесу з метою відновлення повноцінного обсягу практичної підготовки ОК 38-4), узгодивши їх із запитом роботодавців та затвердивши відповідні зміни в установленому у ЗВО порядку. Протягом поточного навчального року розробити та впровадити дієвий механізм внутрішнього контролю, який гарантуватиме, що схвалені пропозиції стейкхолдерів та запозичені передові практики іноземних ОП не зазнаватимуть безпідставних скорочень чи викривлень при перенесенні їх до робочої документації різних форм навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 181. Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування визначених стандартом компетентностей, складає 180 кредитів ЄКТС, а на дисципліни за вибором здобувачів відведено 60 кредитів ЄКТС, що задовольняє нормативну вимогу щодо 25% вибіркової складової. Загальний обсяг кредитів у навчальному плані номінально відповідає обсягу, задекларованому в ОП. Водночас детальний аналіз робочої документації ЗВО дозволив ЕГ виявити низку суттєвих недоліків, які свідчать про невідповідність фактичного розподілу часу заявленим кредитам ЄКТС та ставлять під сумнів реалістичність виконання ПРН. Найбільш критичною є ситуація з підсумковою атестацією: на виконання кваліфікаційної роботи задекларовано 6 кредитів ЄКТС, що еквівалентно 180 годинам навчального навантаження, проте у графіку навчального процесу на неї виділено лише два тижні. Таке планування фізично унеможливує якісне та самостійне опрацювання студентом відповідного обсягу кредитів. Значні розбіжності між заявленими кредитами та часом на їх засвоєння виявлено також у НП заочної форми навчання щодо практичної підготовки. У робочому плані для заочної форми тривалість проведення фахових практик ОК 41 та ОК 42 необґрунтовано зменшено на два тижні кожна, що унеможливує виконання їхнього кредитного обсягу. Більше того, у графіку навчального процесу заочної форми взагалі не передбачено часу на проведення навчальних практик ОК 38, ОК 39 та ОК 40. Виявлені факти свідчать про те, що хоча номінальний обсяг ОП у кредитах формально відповідає стандартам, його фактична імплементація у графіках навчального процесу є нереалістичною та містить суттєві порушення балансу між кредитами ЄКТС та часом, необхідним для їх засвоєння.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП «Харчові технології» формально охоплює предметну область спеціальності та містить обов'язкові й вибіркові ОК, які в сукупності спрямовані на досягнення заявлених ПРН. Формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, а також здатності здобувачів самостійно аналізувати закономірності суспільних процесів забезпечується циклом загальної підготовки, зокрема через вивчення дисциплін соціально-гуманітарного спрямування («Філософія», «Політологія»). Водночас детальний аналіз робочої документації дозволив ЕГ виявити низку суттєвих недоліків, які порушують логічну послідовність опанування ОК та руйнують структурну цілісність ОП. Насамперед виявлено базову невідповідність у плануванні строків навчання: задекларована в профілі ОП та її структурно-логічній схемі тривалість підготовки становить 8 семестрів, тоді як фактична реалізація у НП заочної форми навчання розтягнута на 9 семестрів без належного нормативного та логічного обґрунтування такого перерозподілу ОК. Крім того, ЕГ констатує порушення логіки формування загальних компетентностей у НП заочної форми навчання через перенесення дисципліни ОК 6 «Фізичне виховання» на випускний курс (8, 9 семестри), що суперечить академічній практиці та здоровому глузду побудови освітньої траєкторії (ОП 3-7 семестри). Найбільш критичним порушенням структурно-логічної побудови ОП є розміщення вибіркової дисципліни ВК 2 у першому семестрі. Такий підхід є педагогічно неаргументованим, оскільки здобувачі вищої освіти на початку першого року навчання об'єктивно не володіють достатнім рівнем фахової обізнаності для здійснення усвідомленого вибору дисциплін. Додатковим підтвердженням неузгодженості структури програми є те, що вибіркова дисципліна ВК 13 взагалі відсутня у структурно-логічній схемі, наведеній у тексті самої ОП. Більше того, під час аналізу виявлено порушення вимог статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту» через відсутність у змісті ОП обов'язкової інформації про форму здобуття освіти. Наведені факти свідчать про те, що зміст ОП не становить єдиної, чітко структурованої та логічно взаємопов'язаної системи, оскільки існують суттєві розбіжності між задекларованою структурно-логічною схемою та її фактичним втіленням у навчальних планах, порушено нормативні вимоги щодо структури документа, а послідовність вивчення ОК не сприяє поступовому та логічному досягненню заявлених результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повністю відповідає предметній області спеціальності 181 «Харчові технології», що підтверджується аналізом профілю програми та робочої документації (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp-g13-bac.pdf>; <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>), хоча ЕГ звертає увагу на відсутність у відкритому доступі за вказаним посиланням НП заочної форми навчання. Попри цей процедурний недолік оприлюднення, наявні ОК чітко корелюють з об'єктами фахової діяльності, якими є безпосередньо технологічні процеси підприємств харчової промисловості, проектування інноваційних рішень для вдосконалення асортименту продукції та дотримання принципів безпеки харчових виробництв (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>). ЕГ констатує, що теоретичний зміст предметної області розкривається через відповідні цикли загальної та професійної підготовки, де здобувачі системно

опановують фундаментальні концепції нутриціології та принципи розробки продуктів спеціалізованого, дієтичного, спортивного, геронтологічного і функціонального харчування. Оволодіння сучасними фаховими методами та технологіями, необхідними для управління виробничими процесами, реалізується через тісну інтеграцію теоретичного навчання з практичною складовою на базі провідних підприємств переробної галузі регіону, зокрема ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ТОВ «Алиманика» та СТ «Терновський переробний комбінат». Відповідність інструментам та обладнанню забезпечується залученням здобувачів вищої освіти до виконання лабораторних практикумів із застосуванням реальних приладів контролю якості та екологічної безпечності сировини у спеціалізованих лабораторіях ЗВО, а також на апаратних комплексах безпосередньо під час проходження виробничих і переддипломних практик. Таким чином, змістове наповнення ОП цілком покриває всі ключові аспекти предметної області спеціальності, забезпечуючи формування необхідного комплексу знань і навичок для подальшої професійної діяльності випускників.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура і зміст ОП формально забезпечують можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Нормативне регулювання цього процесу здійснюється на основі низки локальних актів ЗВО, зокрема «Положення про порядок реалізації права на вибір...» та «Положення про систему забезпечення якості...» (<https://bit.ly/31mkDjp>). Загальний обсяг вибіркової складової становить 60 кредитів ЄКТС, що дорівнює 25% від загального обсягу ОП. Механізм формування індивідуальної траєкторії передбачає вибір із фахового блоку (за принципом альтернативи «або/або») та із загальноуніверситетського каталогу. Інформування здобувачів здійснюється через офіційний вебсайт ЗВО, де розміщуються переліки дисциплін (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-disc/#1648710444596-445741e1-9f06>). Водночас, незважаючи на наявність задокументованих процедур, ЕГ відзначає високий рівень формалізму, який нівелює саму філософію вільного вибору. Насамперед ЗВО не представлено робочих програм вибіркових дисциплін для заочної форми навчання, що фактично позбавляє таких здобувачів можливості заздалегідь ознайомитися зі змістом, специфікою та обсягом роботи до моменту здійснення вибору. Крім того, аналіз запропонованого каталогу демонструє наявність тотожних за змістом дисциплін в альтернативних парах, що перетворює індивідуальну траєкторію на ілюзію. Яскравим прикладом є блок ВК 13, де здобувачам пропонується вибір між дисциплінами «Облік і звітність на харчових підприємствах» та «Формування та реалізація облікової політики підприємств харчової промисловості», які охоплюють ідентичну предметну область. Аналогічне дублювання спостерігається і між різними блоками: наприклад, у ВК 6 пропонується вивчення дисципліни «Етнічні кухні», а у ВК 12 — «Кухні країн Світу». Це свідчить про штучне розширення переліку задля номінального заповнення квот вибіркової складової. Не сприяє усвідомленню вибору і розміщення вибіркових дисциплін (зокрема ВК 2) у першому семестрі навчання, оскільки здобувачі-першокурсники об'єктивно не мають достатнього академічного бекграунду для формування професійної траєкторії. Особливу увагу ЕГ звертає на порушення ч. 2 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту» внаслідок неправомірного включення до вибіркового блоку дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП» (3 кредити ЄКТС). Оскільки вибір цієї дисципліни де-факто є обов'язковим для визначеної групи громадян України, фактичний для них обсяг вільного вибору здобувача зменшується до 57 кредитів (23,75% від загального обсягу ОП), що є прямим порушенням законодавчої норми щодо забезпечення мінімум 25% вибіркових дисциплін. Таке структурування ОП штучно позбавляє здобувачів можливості опанувати профільну дисципліну «Організація обслуговування в закладах харчування», що пропонується як альтернатива. Таким чином, ЕГ констатує, що задекларовані механізми вибору існують лише номінально, а фактична реалізація вибіркового блоку містить суттєві обмеження та порушує прямі норми закону.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка є фундаментальним складником ОП «Харчові технології», що спрямований на формування здатності здобувачів застосовувати теоретичні знання у реальних виробничих умовах. Відповідно до «Положення про проведення практик студентів» (<https://bit.ly/3wbScjp>), ОП передбачає послідовну систему практичного навчання загальним обсягом 13 кредитів ЄКТС, що включає ознайомчу, загальноінженерну, технологічну, виробничу 5 кредитів та переддипломну 4 кредити практики. Зміст практик орієнтований на опанування навичок управління технологічними схемами, вдосконалення асортименту та забезпечення безпеки виробництва НАССР на базі потужних галузевих партнерів, таких як ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ТОВ «Алиманика» та СТ «Терновський переробний комбінат» (<https://bit.ly/2ZLNqNP>; <https://bit.ly/3s39PjZ>). Співпраця з роботодавцями через Раду роботодавців (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/rada-robot-ta-vyp/>) дозволяє актуалізувати завдання практик згідно з останніми тенденціями ринку, що підтверджується позитивними результатами анкетування (<https://bit.ly/3tV2aqi>). Водночас ЕГ констатує наявність критичних суперечностей між задекларованою системою практичної підготовки та її фактичною реалізацією у робочій документації для заочної форми навчання. Під час аналізу НП заочної форми виявлено необґрунтоване скорочення термінів проведення фахових практик порівняно з вимогами ОП та запитамі роботодавців: тривалість виробничої ОК 41 та переддипломної ОК 42 практик зменшена на два тижні для кожної ОК. Більш того, у графіку навчального процесу розділ I НП заочної форми взагалі не передбачено часового інтервалу для проведення навчальних практик ОК 38, ОК 39 та ОК 40, хоча відповідні кредити та оцінювання у плані зафіксовані. Це свідчить про фіктивний характер планування частини практичної підготовки, що унеможливує реальне набуття здобувачами необхідних професійних компетентностей. Такий підхід прямо суперечить задекларованій у профілі ОП послідовності та наступності практичного навчання.

Скорочення термінів і відсутність виділеного часу в графіку для заочної форми навчання вказують на те, що ЗВО не забезпечує рівних можливостей для досягнення ПРН для всіх категорій здобувачів. Таким чином, попри наявність сучасної бази практик та залучення стейкхолдерів, фактична реалізація практичної підготовки на рівні НП заочної форми містить ознаки стагнації та порушення нормативних вимог, що суттєво знижує якість фахової готовності випускників.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП «Харчові технології» забезпечує умови для формування широкого спектра соціальних навичок, які є критично важливими для майбутньої професійної діяльності в умовах динамічного виробничого середовища. Набуття soft skills інтегровано у зміст як загальноосвітніх, так і фахових дисциплін. Зокрема, вивчення дисциплін «Філософія», «Політологія» сприяє розвитку критичного мислення, здатності реалізувати свої права як члена суспільства та усвідомленню цінностей громадянського суспільства. Навички публічних виступів, ведення наукової дискусії та презентації результатів власних досліджень формуються під час вивчення ОК «Науково-дослідна робота студентів» та апробації результатів кваліфікаційних робіт. Спроможність спілкуватися іноземною мовою у професійному середовищі забезпечується дисципліною «Іноземна мова», що підтверджується робочими програмами відповідних ОК. Акцент на конкретних соціальних навичках обґрунтовується специфікою галузі харчових технологій, де випускник має бути готовим до роботи в команді, міжособистісної взаємодії та етичної поведінки. Формування здатності діяти соціально відповідально та свідомо реалізується через командну роботу під час лабораторних занять та виробничих практик на підприємствах-партнерах, таких як ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв» та ТОВ «Алиманика». Навички дотримання норм охорони праці та захисту прав працівників закладаються в межах ОК «Основи охорони праці». Крім того, під час практичної підготовки здобувачі вчаться приймати обґрунтовані рішення в умовах виробничих викликів, що безпосередньо корелює з навичками самоорганізації та відповідальності. ЕГ констатує використання активних методів навчання, що сприяють розвитку soft skills: метод кейсів (аналіз виробничих ситуацій), групові проекти, дискусії та рольові ігри. Особлива увага приділяється принципам академічної доброчесності, які наскрізно проходять крізь усі компоненти ОП. Разом з тим, ЕГ зауважує, що попри задекларовані можливості, ефективність формування соціальних навичок для здобувачів заочної форми навчання може бути знижена через виявлені раніше структурні недоліки, зокрема нелогічне перенесення ОК 6 «Фізичне виховання» на випускний курс та обмеженість термінів практичної підготовки, де зазвичай відбувається найбільш активна соціалізація та відпрацювання навичок комунікації у професійному середовищі. Таким чином, ОП загалом створює підґрунтя для набуття soft skills, проте їх фактична реалізація потребує більш збалансованого підходу між формами навчання.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ЗВО формально регламентує порядок визначення обсягу навчального навантаження здобувачів у «Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>), декларуючи класичний підхід, за яким один кредит ЄКТС становить 30 годин. Водночас детальний аналіз навчально-методичної документації дозволив ЕГ виявити низку критичних порушень, які доводять, що задекларовані обсяги кредитів не відповідають фактичному навантаженню здобувачів, а їх розподіл є суто номінальним. Насамперед виявлено порушення пункту 14 частини 1 статті 1 Закону України «Про вищу освіту» в частині недотримання мінімального аудиторного навантаження: на засвоєння ОК 6 «Фізичне виховання» виділено 9 кредитів ЄКТС (270 годин), що вимагає щонайменше 27 аудиторних годин для заочної форми навчання, проте у навчальному плані (додатково наданому на запит ЕГ) на цю дисципліну передбачено лише 18 аудиторних годин. РПНД з цієї дисципліни у відкритому доступі відсутня, що унеможливило перевірку змісту такого розподілу. Навіть із застосуванням максимально допустимого скорочення аудиторних занять для специфічних форм організації, виділені 18 годин математично не покривають мінімальної законодавчої квоти, що свідчить про штучне присвоєння кредитів задля заповнення загального обсягу ОП. З іншого боку, ЕГ зафіксувала систематичне екстремальне перенавантаження здобувачів внаслідок невідповідності між заявленими кредитами та часом, виділеним на їх реалізацію у графіку навчального процесу. Критичною є ситуація з підсумковою атестацією: на виконання кваліфікаційної роботи задекларовано 6 кредитів ЄКТС (180 годин), проте графіком на неї відведено лише 2 тижні. Це означає, що фактичне тижневе навантаження здобувача має становити 90 годин (понад 12 годин щоденної роботи без жодного вихідного), що є фізіологічно неможливим. Аналогічне перенавантаження зафіксовано у НП заочної форми навчання щодо практичної підготовки: на проходження фахових практик (ОК 41 та ОК 42) загалом виділено 9 кредитів ЄКТС (270 годин), проте на їх реалізацію відведено лише 5 тижнів. Відповідно, тижневе навантаження здобувача на практиці становить 54 години, що суттєво перевищує норми гранично допустимого навчального та стандартного робочого тижня. Виявлені полярні диспропорції (як штучний дефіцит годин, так і математично доведене перенавантаження) беззаперечно свідчать про те, що ЗВО не здійснює дієвого контролю за плануванням освітнього процесу, а розподіл кредитів ЄКТС не відображає реальних зусиль і часу, необхідних здобувачам для досягнення ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП та її компоненти концептуально спрямовані на забезпечення високого рівня практикоорієнтованості підготовки фахівців. Інтеграція профільних задач у навчальний процес підтверджується збалансованим співвідношенням лекційних та практичних/лабораторних занять, яке наближається до показника 1:1,1 (<https://surl.li/guvkxj>). Прикладний характер навчання для здобувачів денної форми підсилюється функціонуванням філій випускової кафедри безпосередньо на базі стейкхолдерів (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvprptsb/#1683376778417-3a98bf42-a287>) та практикою проведення виїзних занять в умовах реального виробництва (<https://lnk.ua/zI2C6yQAs>). Щодо дуальної форми здобуття освіти, ЕГ зазначає, що ЗВО має затверджену нормативну базу для її впровадження, зокрема «Положення про порядок організації та проведення дуального навчання у МНАУ» (<https://bit.ly/3mx5aF5>). Проте, відповідно до наданих відомостей про самооцінювання, на момент проведення акредитаційної експертизи підготовка бакалаврів за дуальною формою на цій ОП фактично не здійснюється. З огляду на це, механізми оцінювання результатів навчання безпосередньо на робочому місці та процедури узгодження таких компетентностей із ПРН у межах дуального формату ЕГ не оцінювалися. Водночас ЕГ вкотре наголошує, що задекларована практикоорієнтованість програми зазнає суттєвих руйнівних деформацій при її імплементації для заочної форми здобуття освіти. Як було доведено під час аналізу попередніх підкритеріїв, навчальний план заочної форми містить критичні скорочення обсягів практичної підготовки: тривалість фахових практик (ОК 41, ОК 42) необґрунтовано зменшена, а для навчальних практик (ОК 38-40) взагалі не передбачено часового виміру в графіку освітнього процесу. Такий дискримінаційний підхід до планування фактично перетворює заочну форму навчання на суто теоретичну (або навіть номінальну) та повністю нівелює концепцію практикоорієнтованості для цієї категорії здобувачів вищої освіти. Таким чином, ЕГ констатує, що хоча ЗВО має необхідний потенціал та базу для забезпечення прикладного характеру ОП, структурні недоліки робочої документації не дозволяють визнати цю практикоорієнтованість системною та повноцінною для всіх форм навчання.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Зміст освітньої програми «Харчові технології» концептуально орієнтований на формування компетентностей, необхідних для досягнення глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР) до 2030 року. Специфіка предметної області зумовлює безпосередню дотичність ОП до Цілі 2 (Подолання голоду, розвиток сільського господарства) та Цілі 3 (Міцне здоров'я і благополуччя), що реалізується через опанування здобувачами інноваційних технологій виробництва продуктів харчування, зокрема функціонального, дієтичного, спортивного та геронтологічного призначення. Формування відповідального ставлення до навколишнього середовища в межах Цілі 12 (Відповідальне споживання та виробництво) та Цілі 9 (Інновації та інфраструктура) забезпечується вивченням принципів екологічної безпеки, ресурсозбереження та управління якістю харчових продуктів за системою НАССР. Відповідно до матеріалів самооцінювання та профілю ОП, задекларовані програмні результати навчання (зокрема ПРН 11-13, 18, 21-24) підтверджують теоретичну спрямованість програми на підготовку соціально відповідальних фахівців. Водночас ЕГ відзначає, що повноцінне досягнення Цілі 4 (Якісна освіта) та Цілі 8 (Гідна праця та економічне зростання) у межах цієї ОП суттєво ускладнюється виявленими раніше критичними структурними та нормативними недоліками робочої документації. Фіктивний розподіл кредитів ЄКТС, зокрема щодо обсягів аудиторного навантаження, екстремальне перенавантаження під час підсумкової атестації, необґрунтоване скорочення обсягів практичної підготовки для заочної форми навчання та формалізований підхід до забезпечення права на вільний вибір безпосередньо впливають на якість освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Підкритерій 2.1 відповідає вимогам. Обсяг ОП формально відповідає нормі у 240 кредитів ЄКТС. Підкритерій 2.2 має критичні недоліки. Зміст освітньої програми порушує логічну послідовність навчання. Виявлено пряме порушення статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту» (відсутня форма здобуття освіти), безпідставне розтягування заочної форми на 9 семестрів, перенесення дисципліни «Фізичне виховання» на випускний курс та нелогічне розміщення вибіркових дисциплін у першому семестрі. Підкритерій 2.3 повністю відповідає вимогам. Зміст освітньої програми корелює з предметною областю спеціальності, забезпечуючи системне опанування необхідних фахових компетентностей із залученням реальних баз провідних переробних підприємств регіону. Підкритерій 2.4 не відповідає нормативним вимогам та має критичні недоліки. Виявлено пряме порушення статті 62 Закону України «Про вищу освіту»: через примусове включення обов'язкової БЗВП до вибіркового каталогу фактичний обсяг вільного вибору зменшено до 23,75%. Механізм вибору перетворено на формальність через наявність ідентичних дисциплін в альтернативних парах та відсутність РП для здобувачів заочної форми. Підкритерій 2.5 має суттєві недоліки. Незважаючи на потужну базу партнерів для практичної підготовки, у навчальному плані заочної форми навчання тривалість фахових практик необґрунтовано скорочено, а для навчальних практик (ОК 38-40) взагалі не передбачено часового виміру в графіку освітнього процесу. Підкритерій

2.6 загалом відповідає вимогам. ОП передбачає інструменти для набуття соціальних навичок (soft skills) через командну роботу та активні методи навчання, однак їх ефективне формування для здобувачів заочної форми ускладнюється виявленими структурними деформаціями навчального плану. Підкритерій 2.7 не відповідає законодавству та має критичні недоліки. Зафіксовано пряме порушення пункту 14 частини 1 статті 1 Закону України «Про вищу освіту»: на дисципліну «Фізичне виховання» (9 кредитів) виділено лише 18 аудиторних годин замість мінімально допустимих 27. Крім того, математично доведено екстремальне перенавантаження здобувачів під час проходження практик (54 години на тиждень) та виконання кваліфікаційної роботи (90 годин на тиждень). Підкритерій 2.8 має суттєві недоліки. Задекларована практикоорієнтованість ОП успішно реалізується для денної форми здобуття освіти, проте піддається жорсткій дискримінації на заочній формі через критичне скорочення та повну відсутність часу на проходження практик у відповідних графіках. Підкритерій 2.9 відповідає вимогам. Концепція програми успішно інтегрує компетентності, спрямовані на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року (зокрема Цілей 2, 3, 9 та 12). З огляду на наявність трьох прямих порушень Закону України «Про вищу освіту», фіктивне планування кредитів ЄКТС, критичне перенавантаження здобувачів та дискримінаційний підхід до структурування заочної форми навчання, ОП за Критерієм 2 заслуговує на оцінку «Е».

Недоліки

Виявлено прямі порушення норм Закону України «Про вищу освіту»: порушення п. 14 ч. 1 ст. 1 (на засвоєння ОК 6 «Фізичне виховання» обсягом 9 кредитів ЄКТС у НП заочної форми виділено лише 18 аудиторних годин замість нормативного мінімуму); порушення ч. 2 ст. 62 (через неправомірне включення обов'язкової дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП» до вибіркового блоку ВК 10 фактичний обсяг вільного вибору зменшено до 23,75%); порушення ст. 9-1 (у профілі ОП відсутня інформація про форму здобуття освіти). Екстремальне перенавантаження здобувачів та фіктивність розподілу кредитів ЄКТС: графік навчального процесу фізично унеможливує якісне виконання завдань. На виконання кваліфікаційної роботи (6 кредитів / 180 годин) відведено лише 2 тижні (90 годин на тиждень), а проходження фахових практик (9 кредитів) втиснуто у 5 тижнів (54 години на тиждень). Критичне руйнування практичної підготовки для заочної форми навчання: у графіку освітнього процесу взагалі не виділено часу на проведення навчальних практик (ОК 38-40), а тривалість фахових практик (ОК 41-42) необґрунтовано зменшена на два тижні кожна порівняно з вимогами ОП. Порушення логіки побудови освітньої траєкторії: термін навчання за заочною формою безпідставно розтягнуто на 9 семестрів (замість задекларованих 8), вивчення ОК 6 «Фізичне виховання» перенесено на випускний курс, а вибіркові дисципліни (зокрема ВК 2) розміщено у першому семестрі. Крім того, вибіркова дисципліна ВК 13 відсутня у структурно-логічній схемі ОП. Імітація механізму вільного вибору дисциплін: у каталозі присутні ідентичні за змістом дисципліни в альтернативних парах (ВК 13, а також ВК 6 та ВК 12), а у відкритому доступі повністю відсутні робочі програми вибіркового вибору дисциплін для здобувачів заочної форми навчання.

Рекомендації

До початку наступного навчального року усунути порушення Закону України «Про вищу освіту», привести обсяги аудиторного навантаження у відповідність до законодавчих нормативів, переглянути структуру вибіркового блоку, вилучивши дисципліни зі статусом обов'язкової підготовки, для відновлення реального обсягу вільного вибору (не менше 25%), оновити профіль ОП, додавши обов'язкову інформацію про форму здобуття освіти. До початку наступного навчального року переглянути графіки навчального процесу та розподілити час на підсумкову атестацію і практики таким чином, щоб тижневе навантаження здобувача відповідало кредитному еквіваленту та не перевищувало гранично допустимих фізіологічних норм. До початку наступного навчального року внести зміни до графіка навчального процесу заочної форми навчання, забезпечивши виділення реального часу для повноцінного проходження всіх видів практик (ОК 38-42) відповідно до їхнього затвердженого кредитного обсягу. Під час найближчого планового перегляду ОП та робочих навчальних планів усунути логічні суперечності, узгодити кількість семестрів для заочної форми із заявленою в ОП, перенести вивчення загальних компетентностей на початкові курси, вибіркові дисципліни — на семестри з достатнім рівнем фахової обізнаності здобувачів, та додати ВК 13 до структурної схеми. До початку наступного періоду обрання вибіркового вибору усунути дублювання змісту в альтернативних парах для забезпечення реальної можливості вибору. Протягом одного місяця з моменту отримання звіту оприлюднити на офіційному сайті ЗВО повний пакет актуальних РПНД, включно з програмами вибіркового вибору дисциплін та адаптованими програмами для заочної форми здобуття освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до МНАУ для здобуття вищої освіти у 2025 році оприлюднені на офіційному вебсайті приймальної комісії <https://pk.mnau.edu.ua> та є доступними для всіх потенційних вступників. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, структурованими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і включають детальну інформацію щодо етапів конкурсного відбору, строків подання заяв, вимог до документів вступників та розрахунку конкурсного балу. Правила прийому щорічно розробляються відповідно до чинного Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затверджуються Вченою радою університету та оприлюднюються на офіційному вебресурсі <https://cutt.ly/qEX2yAL>. Інформація щодо доступу до освітньої програми «Харчові технології» представлена на відповідній сторінці <https://surl.lu/inkprf>, а також поширюється через офіційні інформаційні ресурси університету <https://bit.ly/3rLN6ss>, <https://bit.ly/3ApXkY2>, <https://bit.ly/35ivNaR>, <https://bit.ly/3G8GrOh>. Програми вступних випробувань затверджуються головою Приймальної комісії та оприлюднюються на вебсайті університету <https://cutt.ly/QEX2fFY> у встановлені строки. За результатами аналізу документів, розміщених у відкритому доступі, а також під час зустрічей ЕГ із здобувачами вищої освіти встановлено, що вступники мали можливість завчасно ознайомитися з правилами прийому та умовами вступу. Здобувачі підтвердили, що користувалися офіційним сайтом університету та іншими інформаційними ресурсами під час вступної кампанії, а процедура вступу була зрозумілою та прозорою. Дискримінаційних положень у правилах прийому не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОП «Харчові технології» враховують її рівень, спеціальність та особливості реалізації на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. На офіційному сайті приймальної комісії МНАУ <https://pk.mnau.edu.ua> оприлюднено інформацію щодо вступу на ОП, а щорічні Правила прийому, затверджені в установленому порядку, розміщуються у відкритому доступі <https://cutt.ly/qEX2yAL>. Вступ на навчання здійснюється на конкурсній основі для вступників на базі ПЗСО, а також НРК5, НРК6 та НРК7, що відповідає нормативним вимогам до доступу на бакалаврський рівень та враховує різні освітні траєкторії вступників. Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань у формах, передбачених Правилами прийому, зокрема НМТ, співбесіди, фахового іспиту та розгляду мотиваційних листів. ЕГ встановила, що правила прийому враховують особливості ОП також через зміст вступних випробувань. Зокрема, програми фахових вступних іспитів для спеціальності «Харчові технології» оприлюднені у відкритому доступі <https://surl.lu/ybmrjl>, що забезпечує прозорість вимог до вступників та дає можливість завчасно ознайомитися зі змістом і структурою випробувань. Програми вступних випробувань формуються з урахуванням базових і професійно орієнтованих дисциплін, необхідних для подальшого навчання за спеціальністю. Крім того, програми вступних випробувань затверджуються головою Приймальної комісії та оприлюднюються на вебсайті університету <https://cutt.ly/QEX2fFY> у встановлені строки, що забезпечує рівний доступ вступників до інформації про вимоги вступу. Таким чином, правила прийому є формалізованими, прозорими та такими, що враховують специфіку освітньої програми «Харчові технології».

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У межах ОП «Харчові технології» університет здійснює визнання РПН та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, зокрема в межах академічної мобільності. ЕГ встановила, що в МНАУ відповідні процедури нормативно врегульовані, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Зокрема, порядок визнання результатів навчання регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Миколаївському НАУ (<https://bit.ly/3nP3upY>) Положенням про порядок перезарахування результатів навчання <https://bit.ly/3pWhKzT>, Положенням про комісію з визнання здобутих в освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів <https://bit.ly/3w2JfJ8>, а також Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Миколаївському НАУ <https://bit.ly/3nMplST>. Зазначені документи визначають механізми перезарахування результатів навчання, порядок їх розгляду та прийняття рішень, у тому числі в межах реалізації програм академічної мобільності. Інформація щодо процедур визнання результатів навчання оприлюднена у відкритому доступі на офіційному сайті університету <https://bit.ly/3BARX2y>, що забезпечує її доступність для всіх учасників освітнього процесу. Визнання результатів навчання здійснюється із застосуванням ЄКТС, що забезпечує відповідність національному законодавству та узгодженість із міжнародними підходами у сфері академічної мобільності. ЕГ також встановила, що прийняті рішення щодо визнання результатів навчання належним чином документуються відповідно до вимог внутрішніх нормативних документів університету. Водночас ЕГ звертає увагу на недостатню обізнаність здобувачів вищої освіти щодо можливостей визнання результатів навчання, зокрема в межах програм академічної мобільності. Під час зустрічей зі здобувачами встановлено, що випадки використання зазначених механізмів на даній ОП відсутні, що свідчить про недостатній рівень їх практичної реалізації та інформування здобувачів.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У межах ОП «Харчові технології» університет здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. ЕГ встановила, що відповідні процедури у Миколаївському НАУ нормативно врегульовані, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Зокрема, порядок визнання результатів навчання регламентується Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Миколаївському національному аграрному університеті <https://bit.ly/3GCB7UC>, яке розміщене у відкритому доступі на офіційному сайті університету. Вказаний документ визначає послідовну процедуру визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я ректора із додаванням підтверджувальних документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), які засвідчують набуті компетентності. ЕГ встановила, що після подання заяви формується відповідна предметна комісія, яка здійснює експертний розгляд наданих матеріалів, визначає форми та строки оцінювання, а також проводить перевірку відповідності результатів навчання змісту ОК, обсягу кредитів ЄКТС та програмним результатам навчання. За результатами розгляду приймається рішення про повне або часткове перезарахування результатів навчання, або необхідність додаткового опанування окремих тем чи видів контролю. Процедура передбачає чітко визначені строки подання заяв (не пізніше ніж за 30 робочих днів до початку семестру), що забезпечує її організованість і передбачуваність для здобувачів. Водночас обсяг результатів навчання, що можуть бути визнані, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми, що відповідає ustalеним практикам. Інформація щодо можливостей здобуття неформальної та інформальної освіти додатково популяризується університетом <https://surl.li/amoxyu>, що сприяє залученню здобувачів до альтернативних форм навчання. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що встановлені правила визнання результатів навчання є формалізованими, прозорими, не суперечать чинному законодавству та послідовно застосовуються в межах реалізації освітньої програми. Водночас ЕГ встановила недостатній рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо можливостей визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що випадки застосування зазначених процедур на даній ОП відсутні, що свідчить про обмежену практичну реалізацію відповідного механізму та недостатній рівень інформування здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз правил прийому на навчання за ОП «Харчові технології» та визнання результатів навчання свідчить про наявність у ЗВО сформованої нормативної бази, відкритість інформації та формалізованість основних процедур. Оцінюючи підкритерій 3.1, ЕГ констатує його повну відповідність, оскільки правила прийому розроблені відповідно до чинного законодавства, є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті університету. Підкритерій 3.2 також визначено як такий, що відповідає вимогам, оскільки правила прийому враховують рівень, спеціальність та особливості освітньої програми, зокрема через визначення форм вступних випробувань та змісту програм фахових іспитів. За підкритерієм 3.3 встановлено часткову відповідність: незважаючи на наявність чітких, нормативно врегульованих і доступних процедур визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП, у тому числі в межах академічної мобільності, ЕГ зафіксувала низький рівень обізнаності здобувачів щодо можливостей використання цих механізмів, а також відсутність практичних випадків їх застосування в межах даної ОП. Підкритерій 3.4 також оцінено як такий, що відповідає з невеликими, оскільки, попри наявність нормативної бази та формалізованої процедури визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, встановлено недостатній рівень інформування здобувачів та відсутність практики застосування відповідних процедур на освітній програмі. З огляду на зазначене, ОП та відповідні процедури загалом відповідають встановленим вимогам, що дозволяє оцінити Критерій 3 на рівень «В».

Недоліки

Недостатній рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо можливостей визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП, зокрема в межах академічної мобільності, що підтверджено під час зустрічей із здобувачами та відсутністю практичних випадків використання таких механізмів на ОП. Недостатній рівень інформування здобувачів щодо процедур визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що зумовлює відсутність практики застосування відповідних механізмів у межах освітньої програми.

Рекомендації

Рекомендовано у 2026–2027 н.р. посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей участі в програмах академічної мобільності та процедур визнання результатів навчання, зокрема шляхом проведення інформаційних заходів, консультацій та поширення відповідної інформації через кураторів, деканат, офіційний сайт та інформаційні ресурси університету, за рахунок координації гаранта ОПП із структурними підрозділами, відповідальними за міжнародну діяльність та організацію освітнього процесу. Рекомендовано у 2026–2027 н.р. активізувати інформування здобувачів щодо можливостей визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, зокрема шляхом інтеграції відповідної інформації у робочі програми ОК, проведення роз'яснювальної роботи на початку навчального року та залучення здобувачів до використання таких можливостей, за рахунок взаємодії гаранта ОПП, НПП та адміністрації факультету.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У межах ОП “Харчові технології” у МНАУ застосовуються методи, засоби та технології навчання, які поєднують традиційні та інтерактивні підходи. ЕГ встановила, що освітній процес передбачає використання лекцій, практичних занять, самостійної роботи, а також інтерактивних методів навчання, зокрема дискусій, мозковий штурм та аналізу ситуацій. Застосування відповідних методів обґрунтовується необхідністю досягнення ПРН, що відображено у робочих програмах ОК (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1686239106872-cca6b286-793f>). ЕГ зазначає, що вибір методів навчання регламентується внутрішніми нормативними документами університету, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3nP3upY>, Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітньої діяльності <https://bit.ly/3CB1oVx>, а також Настановою з якості <https://bit.ly/2ZQXVzj>, що забезпечує відповідність освітнього процесу вимогам чинного законодавства та внутрішній системі забезпечення якості освіти. Водночас ЕГ звертає увагу, що обґрунтування вибору конкретних методів, засобів та технологій навчання у більшості випадків має загальний характер і не містить достатньої конкретизації щодо забезпечення окремих ПРН. Студентоцентризований підхід у межах освітнього процесу загалом реалізується. ЕГ зазначає, що здобувачі мають можливість, обирати форму навчання та долучитися до зворотного зв'язку щодо організації освітнього процесу <https://bit.ly/3Bu47dj>, <https://bit.ly/41T4Y5n>, <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/anketuvannya-uchasnikiv-osvitnogo-procesu/>. Підтверджено для здобувачів вищої освіти денної форми навчання доступ до інформації, щодо змісту ОК, ПРН та критеріїв оцінювання, що відображено у робочих програмах ОК <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1686239106872-cca6b286-793f>. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання відсутня інформація щодо змісту ОК, ПРН та критеріїв оцінювання, у зв'язку з відсутністю робочих програм ОК для заочної форми навчання у вільному доступі (не оприлюднені).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На підставі аналізу матеріалів самооцінювання, відкритих інформаційних ресурсів та за результатами спілкування з учасниками освітнього процесу, ЕГ зазначає, що інформація щодо цілей, змісту ОК, ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання надається здобувачам вищої освіти через робочі програми навчальних дисциплін, оприлюднені на офіційному сайті університету для здобувачів вищої освіти денної форми навчання <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1619428368651-091c420c-9532>; <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-disc/#1648710444596-445741e1-9f0b>. Додатково зазначена інформація доводиться до відома здобувачів на початку навчання дисциплін під час перших занять. ЕГ відзначає, що на офіційному сайті університету <https://www.mnau.edu.ua/> та сторінках факультету ТВППТСБ <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb> представлено основні матеріали щодо організації освітнього процесу, зокрема робочі навчальні плани, графіки освітнього процесу, розклади занять, а також матеріали для дистанційного навчання. Крім того, доступ до навчально-методичних матеріалів забезпечується через інституційний репозитарій <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/> та платформу Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua>. Під час зустрічей зі здобувачами підтверджено їх обізнаність щодо критеріїв оцінювання та порядку контролю результатів навчання, що свідчить про доступність і зрозумілість інформації. Водночас ЕГ звертає увагу на недостатній рівень методичного забезпечення ОК, зокрема у частині організації самостійної роботи здобувачів, що ускладнює ефективне опанування навчального матеріалу. Таким чином, інформаційне забезпечення ОК є доступним і загалом зрозумілим для здобувачів, про те потребує подальшого удосконалення у частині розвитку методичного супроводу освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У межах ОП “Харчові технології” у МНАУ забезпечується поєднання навчання і дослідження. За аналізу матеріалів самооцінювання, інформаційних ресурсів університету та під час зустрічей з учасниками освітнього процесу, встановлено, що здобувачі вищої освіти залучаються до наукової діяльності через участь у студентських наукових гуртках <https://bit.ly/3EuDQfV>. Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено їх участь у роботі наукових гуртків. Додатково, за запитом ЕГ, були надані графіки роботи наукових гуртків, що підтверджує системність їх функціонування. Імплементация дослідницького компоненту в освітній процес здійснюється через виконання індивідуальних наукових досліджень, підготовку кваліфікаційних робіт, а також у межах практичної підготовки. Здобувачі беруть участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт за спеціальністю «Харчові технології» та щорічних науково-практичних конференціях (<https://www.mnau.edu.ua/nauk-rob/ndv/nauk-prof-konf/>). Крім того, у межах ОП реалізуються стартап-проекти за участі здобувачів (<https://startup.mnau.edu.ua/>), результати яких презентуються на відповідних заходах (<https://ua-news.mnau.edu.ua/2023/10/rez-konk-startap-rozvmnau-23.html>), що сприяє розвитку практичних і дослідницьких навичок. Водночас встановлено, що надана інформація не дозволяє повною мірою простежити системність інтеграції результатів наукових досліджень викладачів у зміст ОК, а також рівень залучення зовнішніх стейкхолдерів до підтримки наукових ініціатив здобувачів. Таким чином, поєднання навчання і досліджень у межах ОП реалізується через участь здобувачів у наукових гуртках, конкурсах, конференціях та стартап-проектах, що загалом відповідає вимогам, проте потребує подальшого розвитку у частині системної інтеграції наукових результатів в освітній процес та розширення співпраці із зовнішніми партнерами.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

За результатами аналізу ЕГ встановила, що відповідно до внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Положення про організацію освітнього процесу <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>, оновлення навчально-методичних рекомендацій, передбачено з періодичністю один раз на п'ять років. Водночас під час аналізу освітнього середовища, зокрема платформи Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua> та інституційного репозитарію <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/152> встановлено, що для окремих ОК відсутні методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів, що ускладнює повноцінну організацію самостійної роботи студентів. Крім того, виявлено випадки недостатньої актуалізації навчально-методичного забезпечення. Зокрема, за ОК 33 Науково-дослідна робота студентів курс лекцій та методичні рекомендації до лабораторних робіт датуються 2021 роком (Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua> прямиий доступ обмежено ЗВО 8.02.26), що свідчить про недостатню динаміку оновлення змісту ОК відповідно до сучасних наукових досягнень та практик. Для ОК 15 «Інформатика та...» використовується навчальний посібник ХНУМГ ім. О. М. Бекетова 2022 року. ЕГ також звертає увагу на наявність у навчально-методичних матеріалах ОК джерел російською мовою. У списках рекомендованої літератури до ОК, а саме у ОК 17 “Експертиза і контроль якості харчових продуктів” (<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2783>) експрес-методи дослідження безпечності та якості харчових продуктів має російські джерела; ОК 15 Інформатика та... курс лекцій за ВК Кухні народів світу; Робоча навчальна програма за ОК 9 Інженерна та комп'ютерна графіка містить російські літературні джерела <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/faculty-disc/g13/ok-9-1-kurs.pdf>. У ВК “Дизайн страв та кондитерських виробів” відбувається популяризація російської мови у методичних рекомендаціях для проведення лабораторних занять для здобувачів вищої освіти СВО «Бакалавр», а у конспекті лекцій є посилання на російські джерела літератури https://moodle.mnau.edu.ua/pluginfile.php/370653/mod_resource/content/1/2022%2014%Do%9D%20%20%Do%9A%D0%Bo%D1%80%Do%BF%Do%B5%Do%BD%Do%BA%Do%BE%20%Do%9F%D1%80%Do%Bo%Do%BA%D1%82%Do%B8%Do%BA%D1%83%Do%BC.pdf. ОК 15 Інформатика та... пропонує оволодіння сучасними інформаційними технологіями з російськомовним інтерфейсом Щодо механізмів перегляду змісту ОК встановлено, що ініціаторами змін виступають викладачі та гаранті ОП, а затвердження здійснюється через кафедральні обговорення та науково-методичні ради. Водночас системність у підходах до оновлення змісту ОК є недостатньо вираженою, що підтверджується наявністю застарілих матеріалів. Щодо врахування сучасних практик і наукових досягнень у навчанні, встановлено, що їх імплементация в освітній процес здійснюється переважно через діяльність окремих НПП, однак не завжди має достатньо уніфікований та закріпленний характер у межах ОК, що ускладнює формування єдиного підходу до оновлення змісту ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Міжнародна складова освітньої та наукової діяльності в межах ОП “Харчові технології” представлена через участь МНАУ в міжнародних організаціях та партнерських мережах, зокрема Magna Charta Universitatum, Асоціації Інституту міжнародної освіти та Американської Ради з міжнародної освіти <https://bit.ly/35joiok>, а також через співпрацю із закордонними закладами вищої освіти <https://bit.ly/3KEJu3W>. міжнародне партнерство у сфері аграрних та харчових технологій реалізується відповідно до укладених договорів з установами Королівства Данії,

Молдови, Казахстану, Китайської народної Республіки та інших країн. Інформація щодо міжнародних можливостей для ЗВО та НПП оприлюднена на офіційних ресурсах університету <https://int.mnau.edu.ua/programs/>, що забезпечує відкритий доступ до відомостей про міжнародні грантові, стипендіальні програми та академічну мобільність. Доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection забезпечується університетом, що створює передумови для інтеграції наукових досліджень у міжнародний науковий простір.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ позитивно відзначає залучення здобувачів до науково-дослідної та інноваційної діяльності. Водночас, детальний аналіз навчально-методичного забезпечення та середовища виявив критичні порушення принципів рівного доступу до інформації, а також неприпустиме нехтування академічною та інформаційною гігієною при формуванні змісту ОК. 4.1 Має критичні недоліки. Попри загальне застосування різноманітних методів, базовий студентоцентризований принцип рівного доступу до освітнього процесу порушено - для здобувачів заочної форми навчання повністю відсутня доступна інформація щодо змісту ОК, ПРН та критеріїв оцінювання через неоприлюднення відповідних робочих програм. Обґрунтування вибору методів навчання під конкретні ПРН має суто формальний характер. 4.2 Має суттєві недоліки. Хоча для денної форми інформація оприлюднена, загальний рівень методичного супроводу є недостатнім, особливо в частині організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів. 4.3 Відповідає з зауваженнями. Здобувачі залучені до гуртків та стартапів, проте бракує системної інтеграції результатів власних наукових досліджень викладачів у безпосередній зміст ОК, а також залучення стейкхолдерів до підтримки студентської науки. 4.4 Має критичні недоліки. Процес оновлення змісту ОК є недовим та формальним. Виявлено використання застарілих матеріалів (2021-2022 рр.), відсутність системності. Найбільш кричущим порушенням є наявність у методичних матеріалах та силабусах (ОК 17, ОК 15, ОК 9, ВК «Дизайн страв...») джерел російською мовою, популяризація російської мови та використання програмного забезпечення з російськомовним інтерфейсом. 4.5 Відповідає. ЗВО є учасником міжнародних організацій та забезпечує доступ до світових наукометричних баз. ЕГ вважає загальну оцінку «Е» за цим критерієм релевантною, оскільки виявлені недоліки безпосередньо руйнують якість викладання та порушують державну освітню політику.

Недоліки

Недостатній рівень конкретизації вибору методів, засобів та технологій навчання у робочих програмах ОК у частині їх відповідності окремим програмним результатам навчання, що ускладнює оцінювання ефективності їх досягнення. Недостатній рівень методичного забезпечення ОК, зокрема у частині організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, що підтверджено аналізом навчально-методичних матеріалів та інформаційних ресурсів. Несистемний та нерівномірний характер оновлення змісту ОК, наявність застарілих навчально-методичних матеріалів, що не повною мірою відповідають сучасним науковим досягненням і практикам галузі. Наявність у навчально-методичному забезпеченні ОК джерел російською мовою, наявні факти популяризації російської мови та пропонують оволодіння сучасними інформаційними технологіями з російськомовним інтерфейсом що не відповідає сучасним вимогам до формування освітнього контенту. Обмежена практична реалізація інтернаціоналізації освітнього процесу, зокрема відсутність участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності та несистемний характер використання іноземної мови у викладанні.

Рекомендації

Забезпечити чітку конкретизацію методів, засобів і технологій навчання у робочих програмах ОК відповідно до ПРН, зокрема шляхом перегляду та оновлення робочих програм, за рахунок координації гаранта ОПП та науково-педагогічних працівників. Посилити методичне забезпечення ОК, зокрема розробити та оновити матеріали для організації самостійної роботи здобувачів, забезпечивши їх доступність у Moodle та інституційному репозитарії, за рахунок роботи НПП та методичних комісій. Запровадити системний підхід до регулярного оновлення змісту освітніх компонентів із урахуванням сучасних наукових досягнень і практик, зокрема шляхом скорочення термінів оновлення навчально-методичних матеріалів та посилення контролю за їх актуальністю. Забезпечити перегляд навчально-методичного забезпечення з метою вилучення використання російської мови, російськомовних джерел та їх заміни на сучасні українські та міжнародні наукові публікації. Рекомендовано активізувати участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності, а також розширити практики викладання іноземними мовами, за рахунок координації гаранта ОПП із міжнародними відділами та адміністрацією ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень Е

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання в межах ОП “Харчові технології” є чітко регламентованими, прозорими та загалом забезпечують можливість об’єктивного оцінювання ПРН. Система оцінювання врегульована внутрішніми нормативними документами, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ <https://bit.ly/3pUoуev> та Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ <https://bit.ly/3COXB2B>. відповідно до зазначених документів, семестровими формами підсумкового контролю є заліки, диференційовані заліки та екзамени, а поточний контроль реалізується через усне опитування, тестування та виконання індивідуальної роботи. Форми контрольних заходів чітко визначені в ОП <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp-g13-bac.pdf> та навчальному плані <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/np/24-25/np-g13-bac.pdf> а також деталізуються у робочих програмах навчальних дисциплін <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1686239106872-cca6b286-793f>, де наведено ПРН та критерії їх оцінювання. Це забезпечує логічний та структурований зв'язок між результатами навчання, формами контролю та оцінювання. Розподіл балів між видами навчальної діяльності здійснюється відповідно до внутрішніх методичних підходів та системи ЄКТС. Доступність і зрозумілість критеріїв оцінювання забезпечується їх своєчасним оприлюдненням на офіційному сайті університету в складі ОП <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp-g13-bac.pdf>, навчального плану <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/np/24-25/np-g13-bac.pdf> а також у робочих програмах навчальних дисциплін <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1686239106872-cca6b286-793f>, розміщених у відкритому доступі на платформі Moodle. Під час зустрічей зі ЗВО підтверджено, що інформація щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання надається НПП на початку вивчення дисциплін, є зрозумілою та сприяє прозорості освітнього процесу. Також встановлено, що графіки поточного та семестрового контролю оприлюднюються завчасно та доводять до здобувачів через офіційні інформаційні ресурси та деканат.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації ЗВО за ОП “Харчові технології” відповідають вимогам Стандарту вищої освіти та забезпечують комплексну перевірку ПРН. Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що передбачено ОП <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp-g13-bac.pdf> та узгоджується зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 181 “Харчові технології”. ЕГ встановила, що атестація здобувачів вищої освіти за ОП здійснюється відповідно до затвердженого графіка освітнього процесу (<https://www.mnau.edu.ua/grafik/>) та навчального плану (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/np/24-25/np-g13-bac.pdf>), що забезпечує її своєчасність та організованість. Процедура захисту кваліфікаційних робіт є публічною, що сприяє дотриманню принципів прозорості та об’єктивності оцінювання, кваліфікаційні роботи в повному обсязі розміщені у репозитарії ЗВО. Зміст кваліфікаційних робіт формується відповідно до методичних рекомендацій та передбачає розв’язання актуальних завдань у сфері харчових технологій, що дозволяє перевірити рівень сформованості як загальних, так і фахових компетентностей здобувачів. Тематика робіт пов’язана з сучасними напрямками розвитку галузі та відповідає змісту освітньої програми. ЕГ також встановила, що оцінювання результатів атестації здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до визначених критеріїв, що забезпечує комплексний підхід до оцінювання досягнення ПРН. Застосування єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів бакалаврського рівня за спеціальністю 181 «Харчові технології» не передбачено, у зв’язку з чим відповідні процедури аналізу його результатів у межах ОП відсутні.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У межах ОП “Харчові технології” у МНАУ визначено чіткі та зрозумілі правила контрольних заходів, які регламентуються внутрішніми нормативними документами, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3myNZTF>, Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти <https://bit.ly/3qodgs2>, а також Положенням про організацію роботи екзаменаційної комісії <https://bit.ly/3BztcDK>. ЕГ встановила, що зазначені документи визначають процедури проведення поточного та підсумкового контролю, умови допуску до іспитів і заліків, систему оцінювання, а також порядок проходження контрольних заходів. Доступність нормативної бази забезпечується через офіційний сайт університету, платформу Moodle

<https://moodle.mnau.edu.ua/>, а також деканат і навчальний відділ. Крім того, інформація доводиться до здобувачів викладачами на початку вивчення дисциплін і кураторами академічних груп, що сприяє її зрозумілості та практичному застосуванню. ЕГ також встановила, що об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується дотриманням Кодексу академічної доброчесності <https://bit.ly/3nNUuP>, Кодексу корпоративної культури <https://bit.ly/3CFqFt6>, правил внутрішнього розпорядку <https://bit.ly/3w3VGV7>, а також стандартизованих форм контролю. ЕГ встановила, що процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентуються відповідними положеннями університету, зокрема функціонує постійно діюча комісія з врегулювань конфліктних ситуацій <https://bit.ly/3wcej95>, яка здійснює розгляд звернень та надає консультативну підтримку. Також, в разі виникнення конфліктних ситуацій в університеті функціонує "Скринька довіри", через яку здобувачі можуть подавати свої скарги та пропозиції щодо запобігання конфлікту інтересів. Порядок оскарження результатів контрольних заходів визначено у відповідних документах (<https://bit.ly/3mynrC3>), що передбачають можливість подання апеляції здобувачем у встановлені строки та її розгляд апеляційною комісією. Водночас ЕГ встановила, що за період реалізації ОП відсутні приклади практичного застосування процедур оскарження результатів контрольних заходів або врегулювання конфліктних ситуацій, що ускладнює повною мірою оцінку ефективності їх функціонування на практиці. Загалом правила є чіткими, доступними та такими, що забезпечують об'єктивність оцінювання, проте потребують підтвердження їх дієвості через практичне застосування.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У МНАУ визначено чіткі та зрозумілі політику та процедури дотримання академічної доброчесності, які регламентуються відповідними внутрішніми документами, зокрема Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3pTPWMv>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://bit.ly/3nQxvFM>), Правилами внутрішнього розпорядку (<https://bit.ly/3jRoPOo>) та Кодексом корпоративної культури (<https://bit.ly/3bvqi8t>). Встановлено, що зазначені документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу через офіційний сайт університету та доводяться до відома здобувачів і викладачів у процесі навчання. ЕГ встановила, що в університеті функціонує система перевірки робіт на академічний плагіат із використанням програмних засобів Unicheck (<https://unicheck.com/>) (до 2024 р.), StrikePlagiarism (<https://strikeplagiarism.com/en/>), а також додаткових онлайн-ресурсів (https://lib.mnau.edu.ua/03_akadem_dobroches.htm; <https://bit.ly/3GX6zyG>). Кваліфікаційні роботи здобувачів розміщуються в інституційному репозитарії (<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10334>), що забезпечує відкритість і прозорість результатів навчання. Формування культури академічної доброчесності підтримується через викладання відповідних тем у межах ОК, діяльність групи сприяння академічній доброчесності (<https://bit.ly/3bxH86V>), а також обговорення на рівні кафедр і вченої ради. Водночас ЕГ встановила використання сервісу Advego Plagiatus (<https://advego.com/antiplagiat/>), що є продуктом російського походження, що є недоцільним з огляду на вимоги інформаційної безпеки в умовах воєнного стану. Крім того, під час зустрічей зі здобувачами з'ясовано, що системні заходи популяризації академічної доброчесності, зокрема тематичні тижні або інформаційні кампанії, проводяться епізодично. Процедури реагування на порушення академічної доброчесності визначені нормативно та передбачають різні види відповідальності, включаючи повторне проходження оцінювання, зниження оцінки, повторне виконання завдань або відрахування. Водночас випадків порушення академічної доброчесності на ОП не зафіксовано. Загалом політика академічної доброчесності є сформованою, доступною та регламентованою, однак потребує подальшого розвитку у частині системної популяризації та удосконалення інструментів її забезпечення.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз системи контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання принципів академічної доброчесності в межах ОП «Харчові технології» свідчить про наявність нормативно врегульованих процедур, загалом зрозумілих правил оцінювання та сформованих підходів до забезпечення якості освітнього процесу. Оцінюючи підкритерій 5.1, ЕГ визначає його як такий, що відповідає частково, оскільки форми контрольних заходів і критерії оцінювання є загалом чіткими, зрозумілими та доступними для здобувачів вищої освіти, завчасно оприлюднюються у робочих програмах дисциплін і доводяться до відома під час навчального процесу. Водночас встановлено, що у ряді випадків критерії оцінювання мають узагальнений характер і не забезпечують достатнього рівня деталізації для повного відстеження досягнення окремих ПРН. Підкритерій 5.2 оцінено як такий, що повністю відповідає вимогам, оскільки форма атестації здобувачів вищої освіти у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи узгоджується зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології». Процедури проведення атестації регламентовані відповідними нормативними документами, а застосування ЄДКІ для даної спеціальності не передбачено чинним законодавством. За підкритерієм 5.3 ЕГ констатує повну відповідність, оскільки у ЗВО визначено чіткі правила проведення контрольних заходів, що регламентуються внутрішніми положеннями, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та передбачають процедури забезпечення об'єктивності оцінювання, запобігання конфлікту інтересів, а також порядок оскарження результатів і повторного проходження контрольних заходів. Підкритерій 5.4 оцінено як такий, що відповідає частково, оскільки політика академічної доброчесності у ЗВО є сформованою, нормативно визначеною та загалом дотримується учасниками освітнього

процесу. Використовуються відповідні програмні засоби перевірки на плагіат, функціонує репозитарій кваліфікаційних робіт, передбачені процедури реагування на порушення. Водночас встановлено окремі недоліки, зокрема використання програмного забезпечення російського походження та недостатній рівень системної популяризації академічної доброчесності серед здобувачів. З огляду на зазначене, система контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та забезпечення академічної доброчесності загалом відповідає встановленим вимогам, що дозволяє оцінити Критерій 5 на рівень «В».

Недоліки

У окремих ОК критерії оцінювання мають узагальнений характер, що ускладнює повне відстеження досягнення ПРН. Використання серед інструментів перевірки академічних текстів сервісу Advego Plagiatus, що є продуктом російського походження. Недостатній рівень системної популяризації академічної доброчесності, зокрема відсутність регулярних тематичних заходів.

Рекомендації

У 2026–2027 н.р. забезпечити деталізацію критеріїв оцінювання в робочих програмах ОК із чітким співвіднесенням до ПРН шляхом координації гаранта ОП та НПП. негайно припинити використання сервісів перевірки на плагіат російського походження та забезпечити перехід на безпечні та сертифіковані інструменти. Починаючи з 2026–2027 н.р. посилити системну популяризацію академічної доброчесності шляхом впровадження регулярних інформаційно-просвітницьких заходів (семінарів, тренінгів, тематичних тижнів) за участі гаранта ОПП, викладачів та підрозділів забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Відбір НПП для викладання ОК за ОП здійснюється відповідно до вимог пп. 36–38 Ліцензійних умов. ЕГ позитивно відзначає динаміку та зусилля ЗВО щодо усунення зауважень попередніх акредитацій у частині кадрового забезпечення. Університет розпочав системну роботу з перепрофілювання наукової та навчально-методичної діяльності викладачів: стимулюється публікація у фахових виданнях за спеціальністю G13, НПП залучаються до профільних стажувань, а попередній досвід із суміжних галузей інтегрується у контекст переробки та безпечності харчових продуктів. Це свідчить про формування цілісної кадрової політики, орієнтованої на розвиток ОП. Водночас ЕГ констатує, що процес фахової трансформації профілю НПП є тривалим і на момент проведення експертизи не завершений. Простежується часткова невідповідність між змістом наукових досліджень НПП та ОК, які вони забезпечують: Трибрат Р. забезпечує ОК 18, 19, 24, 28 та заявляє відповідність пп. 1, 4, 8, 12, 14. Водночас у пп.1 із 6 публікацій 4 виконані за іншою спеціальністю (204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»), що не відповідає змісту ОК; підвищення кваліфікації не має доведеної відповідності. Іовенко А. забезпечує ОК 17, однак у пп.1 із 6 публікацій жодна не відповідає змісту ОК; у пп.3 відповідність не підтверджена; публікації у пп.12 належать до спеціальності G21 «Ветеринарна медицина». Доценко Н. забезпечує ОК 36 та заявляє відповідність пп.1, 4, 12, 14, однак у пп.12 із 12 публікацій лише одна відповідає змісту ОК; підвищення кваліфікації не пов'язане зі змістом ОК. Бокарь Є. забезпечує ОК 25 та 22, однак у пп.1 та пп.12 наявні лише поодинокі релевантні публікації, у пп.3 — відсутні; підвищення кваліфікації не відповідає змісту ОК. Гирля Л. забезпечує ОК 10, однак у пп.1 відсутні релевантні публікації; у пп.3 встановлено невідповідність; у пп.12 — лише одна частково релевантна публікація. Крамаренко С. забезпечує ОК 14, однак у пп.1, 2, 3, 8, 12 відсутні публікації, що відповідають змісту ОК. Кот С. забезпечує ОК 16, наявні публікації належать до спеціальності G21 «Ветеринарна медицина». Гиль М. забезпечує ОК 27 та 33, однак у пп.1–3, 7–10, 12 відсутні публікації, що підтверджують відповідність змісту ОК. Бабич О. заявляє відповідність пп.1, 4, 12, 15, однак у пп.1 наведена лише одна публікація, що є недостатнім. ЕГ враховує складні умови функціонування ЗВО у прифронтовому регіоні, що ускладнює перепідготовку та залучення вузькопрофільних фахівців. Таким чином, попри позитивну динаміку та системні заходи, на поточному етапі досягнення частини НПП не повною мірою відповідають профілю ОК, що потребує подальшого продовження роботи з перепрофілювання кадрового складу.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору викладачів у МНАУ регламентується Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ (<https://bit.ly/3mGwscx>). Конкурс на заміщення вакантних посад оголошується наказом ректора, а інформація щодо умов, строків проведення та вимог до кандидатів оприлюднюється на офіційному вебсайті університету та у друкованих засобах масової інформації, що забезпечує відкритість процедури та доступ до участі у ній. ЕГ встановила, що процедура конкурсного відбору передбачає визначення чітких кваліфікаційних вимог до кандидатів (<https://bit.ly/3mGwscx>), що сприяє забезпеченню належного рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників. Зокрема, враховуються відповідність освіти галузі знань, наявність наукового ступеня та вченого звання, публікаційна активність у фахових та індексованих виданнях, навчально-методична діяльність, підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років та стаж науково-педагогічної роботи. Такий підхід дозволяє залучати до реалізації освітньої програми викладачів, спроможних забезпечити досягнення її цілей та ПРН. Разом з тим, ЕГ відзначає, що під час відбору викладачів виникають певні виклики, зокрема обмежена кількість кандидатів у вузькоспеціалізованих галузях та необхідність оновлення кадрового складу відповідно до сучасних вимог. Для подолання зазначених викликів в університеті передбачено заходи щодо розвитку кадрового потенціалу, зокрема стимулювання підвищення кваліфікації, підтримку наукової діяльності та залучення практиків до освітнього процесу (<https://bit.ly/3mGwscx>). ЕГ встановила, що процедури конкурсного відбору є загалом чіткими, прозорими та недискримінаційними, оскільки базуються на визначених кваліфікаційних вимогах, передбачають відкритість інформації про конкурс та рівний доступ до участі для всіх претендентів (<https://bit.ly/3mGwscx>). Процедури застосовуються послідовно, що сприяє формуванню якісного кадрового складу для реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу в МНАУ регламентується Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ (<https://bit.ly/3nMq6aN>). Взаємодія має системний характер і реалізується через різні форми співпраці. Роботодавці долучаються до освітнього процесу шляхом проведення гостьових лекцій на базі університету та в умовах виробництва (<https://lnk.ua/bG6Fg2vK9>; <https://lnk.ua/j4iC0zLj1>). Адміністрацією факультету та гарантом ОП забезпечується їх періодичне залучення до проведення занять упродовж навчальних семестрів (<https://lnk.ua/QAbEzy8gr>; <https://lnk.ua/nCoxYqIb7>; <https://lnk.ua/zyjpmhPhv>; <https://lnk.ua/XqObMDoKX>; <https://lnk.ua/jIopFDqyl>; <https://lnk.ua/cyiajEqga>), що посилює практичну складову підготовки. Водночас ЕГ зазначає, що така практика не завжди має системний характер у межах окремих ОК. До проведення занять залучаються представники галузі, зокрема директор ТОВ «КУРГАН-ВАЙНЕРІ» та фахівці у сфері метрологічного забезпечення (<http://surl.li/glshny>), що сприяє інтеграції практичного досвіду у навчальний процес. ЕГ встановила, що роботодавці беруть участь у підсумковому оцінюванні, погодженні навчальних планів, формуванні компетентностей, рецензуванні ОП, методичних матеріалів і програм практик (<https://bit.ly/3nMq6aN>), що свідчить про орієнтацію ОП на потреби ринку праці. Разом з тим, аналіз підтверджуючих матеріалів щодо обговорення ОП із роботодавцями засвідчив, що інформація про зміст пропозицій та результати їх врахування представлена фрагментарно, що ускладнює простеження їх впливу на оновлення ОП. ЕГ також встановила функціонування Ради роботодавців (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/rada-robot-ta-vup/>), діяльність якої спрямована на розвиток взаємодії зі стейкхолдерами. За результатами спілкування зі здобувачами встановлено їх позитивне ставлення до участі роботодавців, однак системний збір зворотного зв'язку здійснюється недостатньо. Загалом ЕГ дійшла висновку, що залучення роботодавців здійснюється, проте потребує подальшої систематизації та більш повної інтеграції у зміст ОК.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через функціонування внутрішньої системи підвищення кваліфікації, що регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/233.pdf>). Організаційне забезпечення професійного розвитку здійснюється на рівні кафедри, факультету та факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-fppk/>). ЕГ встановила, що викладачі проходять підвищення кваліфікації не рідше одного разу на 5 років у вітчизняних і закордонних освітніх та наукових установах, беруть участь у стажуваннях, зокрема міжнародних, що підтверджено даними таблиці 2 звіту самооцінювання. Крім того, в університеті функціонують щомісячні науково-методичні семінари, семінари для молодих викладачів, а також організовано безкоштовні курси іноземної мови із залученням міжнародних фахівців, що сприяє розвитку педагогічної та комунікативної компетентності НПП. ЕГ встановила, що в університеті функціонує система моніторингу професійного розвитку викладачів, яка реалізується через облік результатів підвищення кваліфікації, наукової та методичної діяльності, а також через періодичне проходження атестаційних процедур відповідно до внутрішніх нормативних документів. Система заохочення НПП включає матеріальні та нематеріальні стимули, що регламентуються колективним договором та внутрішніми положеннями (<https://lnk.ua/ySsOOOauG>; <https://lnk.ua/JQmob6RQX>; <https://bit.ly/3O65E2e>). Зокрема, застосовуються

преміювання, доплати, нагородження грамотами, подяками, цінними подарунками, а також створюються умови для професійного та кар'єрного зростання. В університеті реалізується комплекс заходів, спрямованих на підвищення мотивації викладачів до професійного розвитку (<https://lnk.ua/CY4RvZj3I>). Загалом ЕГ дійшла висновку, що заклад вищої освіти забезпечує умови для професійного розвитку викладачів та стимулює розвиток їх викладацької майстерності, однак ефективність цієї системи може бути підвищена за рахунок більшої практичної спрямованості та зв'язку з ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти частково відповідає Критерію 6. Зокрема, аналіз підкритерію 6.1 засвідчив наявність недоліків у кадровому забезпеченні освітньої програми. Академічна та/або професійна кваліфікація, а також фахова активність частини науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації ОП у межах фахових ОК, не в повній мірі відповідають вимогам пп. 36–38 ліцензійних умов. Встановлено невідповідності між змістом наукових публікацій, результатами підвищення кваліфікації та ОК, які забезпечують викладачі, однак ЕГ бере до уваги покращення ситуації у порівнянні з попередніми акредитаційними експертизами (2021 та 2024 років), складні умови функціонування ЗВО у прифронтовому регіоні, що істотно ускладнює процеси перепідготовки та залучення вузькопрофільних фахівців. В умовах триваючої військової агресії ці процеси об'єктивно потребують більше часу та ресурсів. За підкритерієм 6.2 встановлено повну відповідність, оскільки у закладі вищої освіти функціонує чітка, прозора та недискримінаційна процедура конкурсного відбору науково-педагогічних працівників, яка забезпечує необхідний рівень їх професіоналізму для реалізації освітньої програми. За підкритерієм 6.3 встановлено загальну відповідність, оскільки заклад вищої освіти залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до освітнього процесу, зокрема через проведення гостьових лекцій, участь у рецензуванні та оновленні освітньої програми. Водночас така взаємодія не завжди має системний характер у межах окремих ОК, а відображення результатів врахування пропозицій роботодавців є фрагментарним. За підкритерієм 6.4 встановлено повну відповідність, оскільки заклад вищої освіти забезпечує умови для професійного розвитку викладачів, сприяє підвищенню їх кваліфікації, участі у стажуваннях, наукових та методичних заходах, а також застосовує механізми стимулювання розвитку викладацької майстерності. ЕГ вважає загальну оцінку «В» за цим критерієм релевантною та обґрунтованою. Попри наявні недоліки за підкритерієм 6.1 ЕГ не розцінює їх на поточному етапі як критичні. Це рішення базується на тому, що ЗВО демонструє здатність до рефлексії та позитивну динаміку, розпочато реальний процес фахової переорієнтації викладачів відповідно до зауважень попередніх акредитацій. Також ЕГ застосовує контекстний підхід, зважаючи на надскладні форс-мажорні умови функціонування Університету у прифронтовому регіоні, де швидка заміна викладацького складу вузькопрофільними фахівцями є об'єктивно неможливою. Оскільки інші складові критерію виконуються на достатньому та повному рівнях, процедури найму є прозорими, а професійний розвиток підтримується, загальна система управління людськими ресурсами визнається такою, що працює, забезпечує реалізацію ОП та розвивається у правильному напрямку.

Недоліки

Встановлено, що частина науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОП, не в повній мірі відповідає вимогам пп. 36–38 Ліцензійних умов, зокрема у частині відповідності наукових публікацій та професійної діяльності безпосередньому змісту закріплених за ними ОК. Результати підвищення кваліфікації та стажування окремих НПП мають загальний характер і не пов'язані зі змістом фахових ОК, що обмежує їх вплив на оновлення навчального процесу. Залучення роботодавців та практиків до реалізації освітнього процесу не має системного характеру в межах окремих дисциплін, а документальне фіксування результатів врахування їхніх пропозицій є фрагментарним.

Рекомендації

Продовжити цілеспрямовану роботу з фахової трансформації науково-педагогічних працівників. Забезпечити жорсткий внутрішній контроль за тим, щоб майбутня публікаційна активність викладачів фахового блоку здійснювалася виключно за профілем ОК або на перетині з ними. Синхронізувати плани підвищення кваліфікації НПП з їхнім педагогічним навантаженням. Стажування викладачів мають проходити на базах, що прямо корелюють зі змістом закріплених за ними ОК (наприклад, на харчових виробництвах чи в профільних сертифікованих лабораторіях). Систематизувати залучення роботодавців: впровадити практику обов'язкового документального фіксування (через деталізовані протоколи або форми зворотного зв'язку) конкретних пропозицій стейкхолдерів щодо оновлення робочих програм ОК та матриць компетентностей, щоб чітко простежувати принцип «закриття циклу». Сприяти збільшенню частки гостьових лекцій від фахівців-практиків у загальному обсязі аудиторних годин для формування прикладних навичок здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення ОП, в цілому, сприяють досягненню цілей та ПРН, в тому числі за рахунок бюджетних місць та за кошти фізичних/юридичних осіб. У ЗВО є достатня кількість навчальних площ і аудиторій для підготовки бакалаврів зі спеціальності 181 Харчові технології: лабораторія цукрового і бродильного виробництва та полісахаридів, лабораторія мікробіології, вірусології, імунології та інфекційних хвороб, автоклавна та стерилізаційна препаратурська, лабораторія технологій м'яса, м'ясопродуктів, жирів та жирозамінників, лабораторія технологій хліба, макаронних, кондитерських виробів та харчоконцентратів, лабораторія фармакології, діагностики якості та безпеки продукції тваринного та рослинного походження, центр громадського харчування з цехам напівфабрикатів, пекарнею "Хліб мого краю", м'ясним цехам. Науково-навчальна лабораторія переробки м'яса та м'ясопродуктів науково-навчально практичного центру МНАУ, навчально-виробнича лабораторія бродильних виробництв, випробувальна лабораторія Миколаївської філії державного підприємства Одеський регіональний центр стандартизації, метрології та сертифікації, контрольно-виробнича лабораторія Миколаївського хлібозаводу №1, мікробіологічна лабораторія та фізико-хімічна лабораторія ПрАТ "Лакталіз" та ін <https://bit.ly/3AGoKpn>. Лекційні аудиторії з мультимедійним обладнанням, комп'ютерні класи, спортивні зали, буфет, укриття з питною водою та вбиральнями, гуртожиток з укриттям та кабінетом психолога. ЕГ встановила, що здобувачі ОП мають доступ до сучасних інформаційно-комунікаційних ресурсів: усі аудиторії оснащені технічними засобами навчання та доступом до мережі Інтернет, в освітньому процесі використовується значна кількість комп'ютерної техніки та периферійного обладнання. Для забезпечення навчального процесу застосовується ліцензійне програмне забезпечення (Windows 10 Pro, Microsoft Office LTSC Pro Plus 2021), інтернет-браузери та сервіси для організації дистанційного навчання (Zoom, Jitsi Meet), що забезпечує можливість безперервного освітнього процесу. У ЗВО також функціонують навчально-науково-практичний центр МНАУ <https://surl.lu/tkdrbc> та науковий парк «АГРОПЕРСПЕКТИВА» <https://np.mnau.edu.ua/>, діяльність яких спрямована на забезпечення практичної підготовки здобувачів та розвиток науково-інноваційної складової освітнього процесу. Онлайн навчання відбувається на дистанційній платформі Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua/>. ЕГ встановила, що у ЗВО функціонує бібліотека <https://bit.ly/3GYHIsb> з електронним репозитарієм <https://bit.ly/4oDpYA>, що забезпечує здобувачам доступ до навчально-методичних матеріалів та наукових ресурсів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. ЕГ встановила, що доступ до освітніх ресурсів забезпечується через платформу дистанційного навчання Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/>), сервіси відеоконференцій (Zoom, Google Meet, Jitsi Meet), електронну пошту та месенджери (Viber, Telegram), що дозволяє організувати освітній процес у синхронному та асинхронному форматах. Аудиторії університету оснащені технічними засобами та мають доступ до мережі Інтернет, що створює належні умови для проведення занять, у тому числі дистанційно. Доступ до інформаційних ресурсів забезпечується через бібліотеку (<https://surl.li/goobwn>), електронний каталог (<https://surl.li/faulbw>) та інституційний репозитарій (<https://surl.li/vsafhz>). Водночас ЕГ встановила, що доступ до частини навчально-методичних матеріалів є ускладненим: окремі матеріали відсутні або складні для пошуку в репозитарії. Крім того, у списках рекомендованих джерел до ОК наявна значна кількість застарілої літератури, зокрема російськомовного та російського походження (критерій 4), яка не оцифрована та відсутня в репозитарії, що обмежує доступ здобувачів до актуальних ресурсів. ЕГ встановила, що здобувачі та НПП мають доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Research4Life, ScienceDirect. Бібліотечний фонд є достатнім та представлений у паперовому й електронному форматах. Під час фокус-групи підтверджено безоплатний доступ до інфраструктури, ресурсів, бібліотеки, Інтернету та наукометричних баз. ЕГ також встановила використання сервісу Advego Plagiatius <https://advego.com/antiplagiat/>, що є продуктом російського походження. Це підтверджено у звіті самооцінювання та під час зустрічі зі здобувачами. Попри те, що він не є єдиним інструментом, його використання є недоцільним та не відповідає вимогам інформаційної безпеки в умовах воєнного стану. Крім того, не забезпечено системне створення та розміщення відеозаписів лекцій, що обмежує можливість здобувачів відтворювати матеріали у зручний час.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального

здоров'я

Освітнє середовище МНАУ забезпечує можливість задовольняти потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП, та є безпечним для їх життя, фізичного і ментального здоров'я. ЕГ встановила, що відповідні принципи закріплені у внутрішніх нормативних документах університету, зокрема Положенні про організацію роботи з охорони праці учасників освітнього процесу <https://bit.ly/3bvpzUZ>, Положенні про підготовку до нового навчального року з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності <https://bit.ly/3BAVHkn>, Положенні про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці <https://bit.ly/3Eue6Bs>, а також Положенні про систему управління охороною праці <https://bit.ly/3CzsZSm>. Встановлено, що здобувачі та працівники університету проходять інструктажі та навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності <https://bit.ly/2ZFLPJo>, <https://lnk.ua/7n4xtKwa>, що сприяє формуванню безпечної поведінки в освітньому середовищі. На території університету забезпечено належні умови безпеки: функціонують системи охоронно-пожежної сигналізації, встановлено відеоспостереження, наявні засоби пожежогасіння, а також забезпечено безбар'єрний доступ (пандуси). Встановлено, що в навчальних корпусах та гуртожитках університету облаштовані укриття, що забезпечує додатковий рівень безпеки учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. ЕГ встановила, що в університеті створено умови для підтримки ментального здоров'я здобувачів: функціонує психолого-педагогічна лабораторія <https://bit.ly/2Y6YKmM>, яка надає діагностичну, консультативну, корекційну та профілактичну допомогу учасникам освітнього процесу. Це сприяє попередженню психоемоційного навантаження та підтримці психологічного благополуччя здобувачів. ЗВО функціонують органи студентського самоврядування <https://surl.li/krxdqh> та первинна профспілкова організація студентів <https://www.mnau.edu.ua/stud/>, які забезпечують представництво інтересів здобувачів, їх участь в управлінні університетом та сприяють вирішенню соціальних і побутових питань. Здобувачі мають можливість брати участь у спортивних секціях, гуртках, культурно-масових заходах та інших формах позанавчальної діяльності, що сприяє розвитку їхніх здібностей, соціальної активності та формуванню загальних компетентностей. Комунікація зі здобувачами та врахування їхніх потреб здійснюється через взаємодію з адміністрацією, викладачами, кураторами та за результатами анкетувань <https://surl.li/xnqrcr>. Під час фокус-групи зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ЕГ встановила, що освітнє середовище є доброзичливим, сприяє співпраці та забезпечує безпечні умови для навчання, що підтверджує його відповідність вимогам підкритерію.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що МНАУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти шляхом багатоканальної комунікації з викладачами, кураторами, працівниками деканату, а також представниками студентського самоврядування та профспілкових організацій. Комунікація зі здобувачами здійснюється як в аудиторному форматі під час проведення занять, так і за допомогою офіційного сайту університету та факультету <https://bit.ly/3H1mQR9>, що забезпечує доступ до необхідної інформації та нормативної бази <https://surl.li/mivwie>. Встановлено, що здобувачі мають можливість отримувати освітню та консультативну підтримку через платформу дистанційного навчання Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua/>, а також шляхом безпосереднього звернення до науково-педагогічних працівників, у тому числі у форматі онлайн-консультацій <https://bit.ly/3VmfM9N>. Університет забезпечує доступ до інформаційних ресурсів та організаційної підтримки, що сприяє ефективному навчанню. Соціальна підтримка здобувачів реалізується через органи студентського самоврядування <https://bit.ly/3tUiEyL> та профспілкові організації, які сприяють вирішенню соціальних і побутових питань, організації дозвілля та залученню здобувачів до активної участі в освітньому процесі. Крім того, здобувачі мають можливість отримувати матеріальну підтримку у вигляді академічних та іменних стипендій, а також матеріальної допомоги відповідно до встановлених внутрішніх документів <https://bit.ly/33FxFQW6>. ЕГ встановила, що у ЗВО функціонує система зворотного зв'язку, зокрема через «скриньку довіри», яка доступна в навчальних корпусах та на сайті університету <https://bit.ly/3qTdnWj>, що дозволяє здобувачам звертатися з пропозиціями або повідомляти про проблемні ситуації. Також комунікація підтримується через соціальні мережі факультету, зокрема Facebook <https://bit.ly/3FVFJn6> та Instagram <https://surl.lu/zdcmvsc>, що забезпечує оперативне інформування здобувачів. ЕГ встановила, що у ЗВО системно проводяться опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу, рівня організації навчання, доступу до ресурсів та взаємодії з учасниками освітнього процесу. Результати анкетування <https://surl.lt/mlqqux> свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів умовами навчання, доступністю освітніх ресурсів та загальною організацією освітнього процесу. Крім того, у ЗВО встановлено офіційні години прийому керівництва університету та структурних підрозділів, що забезпечує доступ здобувачів до адміністративної підтримки. У МНАУ наявні облаштовані укриття для користування під час повітряних тривог. Загалом, ЕГ констатує, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів є доступною, різноплановою та такою, що сприяє ефективній реалізації освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Миколаївський НАУ створює достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП. ЕГ встановила, що у своїй діяльності університет дотримується чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів щодо організації інклюзивного навчання, зокрема Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському НАУ <https://bit.ly/3KALk5T>,

Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями <https://bit.ly/3G8rITv>, а також інших документів, що регламентують реалізацію прав осіб з особливими освітніми потребами <https://bit.ly/3GQKgIV>. ЕГ встановила, що в університеті забезпечено доступність навчальних приміщень і гуртожитків для маломобільних груп населення. Зокрема, входи до корпусів обладнані пандусами, підйомниками, табличками зі шрифтом Брайля, а зовнішні двері відповідають вимогам доступності. Це свідчить про створення належних організаційних і матеріально-технічних умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Встановлено, що здобувачі мають доступ до електронних освітніх ресурсів, зокрема до платформи Moodle та інституційного репозитарію, а також можуть навчатися за індивідуальним планом або графіком, що розширює можливості адаптації освітнього процесу до їхніх потреб. Додатково в університеті функціонує комісія із соціального страхування, а профспілковий комітет забезпечує можливість отримання матеріальної допомоги на оздоровлення, що посилює соціальну підтримку здобувачів. Осіб з особливими освітніми потребами у підготовці фахівців за ОП «Харчові технології» немає. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО створено достатні організаційні, інфраструктурні та інформаційні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Водночас приклади практичного застосування відповідних механізмів на ОП «Харчові технології» на час проведення акредитації відсутні.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що у Миколаївському НАУ наявні унормовані антикорупційні політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи випадки цькування, дискримінації, сексуальних домагань та інших порушень, які регламентуються внутрішніми нормативними документами університету. Зокрема, відповідні питання врегульовані Статутом МНАУ <https://bit.ly/3tT6rKJ>, Правилами внутрішнього розпорядку <https://bit.ly/3fTCT9n>, Кодексом корпоративної культури <https://bit.ly/33LnBPY>, Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції <https://bit.ly/358buwA>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <https://bit.ly/344nPkN>, а також Колективним договором <https://surli.cc/ufjrdg>. ЕГ встановила, що зазначені документи є доступними для учасників освітнього процесу та передбачають чіткі механізми реагування на конфліктні ситуації. Зокрема, здобувачі можуть звертатися з відповідними повідомленнями через електронну адресу (rector@mnau.edu.ua), письмово на ім'я ректора або до уповноваженої особи з питань запобігання корупції, а також через «скриньку довіри» <https://bit.ly/3IvHYzs>, яка функціонує у навчальних корпусах і забезпечує можливість анонімного звернення. Встановлено, що в університеті функціонує постійно діюча комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, яка здійснює розгляд звернень, надає консультативну допомогу та проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо попередження конфліктів. Університет також дотримується принципів гендерної рівності та недискримінації, що відображено у внутрішніх документах і практиці взаємодії між учасниками освітнього процесу <https://surli.li/xwrtwc>. Під час зустрічей зі здобувачами та за результатами опитування встановлено, що випадки корупції, дискримінації, цькування чи сексуальних домагань на ОП «Харчові технології» відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення ОП «Харчові технології» свідчить про наявність розвиненої інфраструктури ЗВО, достатнього ресурсного забезпечення та сформованого безпечного освітнього середовища. Оцінюючи підкритерій 7.1, ЕГ визначає його як такий, що відповідає частково, оскільки, попри наявність належної матеріально-технічної бази, лабораторій, навчально-наукової інфраструктури та доступу до бібліотечних ресурсів і електронного репозитарію, встановлено ускладнений доступ до частини навчально-методичних матеріалів, наявність застарілої літератури та недостатню наповненість репозитарію актуальними матеріалами. Підкритерій 7.2 також оцінено як такий, що має часткову відповідність, оскільки, незважаючи на забезпечення безоплатного доступу до інфраструктури, інформаційних ресурсів і наукометричних баз даних та використання цифрових платформ, ЕГ встановила окремі недоліки: використання застарілих і російськомовних навчально-методичних матеріалів, застосування програмного забезпечення російського походження (Advego Plagiatus), а також відсутність системного підходу до створення та розміщення відеозаписів лекцій. За підкритеріями 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6 ЕГ констатує повну відповідність. Освітнє середовище є безпечним, відповідає вимогам фізичного та ментального здоров'я здобувачів, забезпечує належні умови безпеки, включаючи укриття, системи оповіщення та охорони. Університет забезпечує освітню, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, функціонують канали комунікації, органи студентського самоврядування та профспілкової організації. Створено умови для осіб з особливими освітніми потребами, впроваджено антикорупційні політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій. З огляду на зазначене, освітнє середовище та матеріально-технічне забезпечення ОП загалом відповідають встановленим вимогам, що дозволяє оцінити Критерій 7 на рівень «В».

Недоліки

Ускладнений доступ до частини навчально-методичних матеріалів у репозитарії університету: окремі матеріали відсутні або складні для пошуку, що обмежує можливості здобувачів у повному обсязі користуватися освітніми ресурсами. Не забезпечено системне створення та розміщення відеозаписів лекцій за ОК на платформі Moodle, що обмежує можливість здобувачів відтворювати навчальні матеріали у зручний для них час, особливо в умовах дистанційного навчання.

Рекомендації

У 2026–2027 н.р. забезпечити упорядкування та покращення навігації інституційного репозитарію, а також наповнення його актуальними навчально-методичними матеріалами за ОП, зокрема шляхом координації гаранта ОП, науково-педагогічних працівників та підрозділів, відповідальних за інформаційне забезпечення та адміністрування електронних ресурсів університету. Починаючи з 2026–2027 н.р. запровадити системне створення та розміщення відеозаписів лекцій за ОК на платформі Moodle з метою забезпечення доступності навчального контенту для здобувачів, зокрема в умовах дистанційного навчання та для осіб з особливими освітніми потребами, шляхом координації гаранта ОП, викладачів та адміністрації факультету.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В Університеті формально наявні та регламентовані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Базовим нормативним підґрунтям, що регулює ці процеси, є «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/273.pdf>) та «Настанова з якості» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/001.pdf>). Відповідно до цих документів, до процедур забезпечення якості залучена багаторівнева структура органів та посадових осіб: гарант ОП і члени проєктної групи здійснюють безпосереднє розроблення та поточний моніторинг; випускова кафедра проводить первинний розгляд; Рада з якості та Вчена рада факультету й університету відповідають за фінальну експертизу та затвердження документації. Задекларовано, що ці суб'єкти мають забезпечувати відповідність програми вимогам профільного законодавства, стандартам вищої освіти та потребам ринку праці. Проте детальний аналіз динаміки розвитку ОП та актуальної робочої документації дозволив ЕГ виявити, що зміни, які вносилися до програми під час її періодичного перегляду, є нелогічними та невмотивованими з погляду академічної доцільності. Наприклад, перенесення вивчення загальної дисципліни ОК 6 «Фізичне виховання» на випускний курс, розміщення вибіркових дисциплін у першому семестрі або повне вилучення часу на навчальні практики з графіка заочної форми здійснювалися виключно задля штучного (математичного) заповнення номінального обсягу кредитів, а не для об'єктивного покращення якості підготовки фахівців. Головним викликом, з яким стикається ЗВО у процесі застосування визначених процедур, є абсолютний формалізм та повна недовірливість системи внутрішнього контролю. Беззаперечним доказом цього є той факт, що багаторівнева система перевірки (від гаранта до Вченої ради) пропустила та затвердила навчальні плани, які містять прямі порушення Закону України «Про вищу освіту». Зокрема, суб'єктами моніторингу було проігноровано недотримання мінімального аудиторного навантаження (ОК 6) та незаконне звуження обсягу вільного вибору здобувачів до 23,75% (БЗВП). Крім того, процедури перегляду не виявили та не запобігли фізіологічно неможливому перенавантаженню здобувачів заочної форми, від яких графік вимагає опрацювати по 54 години на тиждень під час практик та 90 годин на тиждень під час написання дипломної роботи. Наведені факти переконливо свідчать про те, що визначені в ЗВО процедури розроблення та моніторингу існують лише на папері і на практиці не здатні гарантувати ані якості освітньої програми, ані її законності.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Університет декларує залучення здобувачів до перегляду ОП відповідно до «Положення про студентське самоврядування МНАУ» (<https://bit.ly/3bB2MXU>). Технологічно процедура збору зворотного зв'язку організована шляхом електронних опитувань (<https://surl.lt/mlqqux>) із застосуванням Google Forms, а методологія передбачає оцінку здобувачами якості викладання та змісту дисциплін. Проте ЕГ констатує, що фактичне залучення здобувачів як рівноправних партнерів зводиться до формальності, результати анкетувань призводять лише до косметичних

рішень (як-от точкові зміни у вибіркового блоці), а реальні інтереси здобувачів ігноруються. Беззаперечним доказом цього є наявність у затверджених графіках навчального процесу фізіологічно неможливого навантаження (критерій 2) доводить, що об'єктивний зворотний зв'язок від студентів щодо реалістичності освітнього процесу не враховується системою якості. Крім того, найактуальнішим питанням для студентства є захист прав на справедливе оцінювання. Хоча в Університеті діє «Порядок оскарження результатів контрольних заходів» (<https://bit.ly/3mynrC3>), ЕГ відзначає абсолютну відсутність практики застосування цього механізму на ОП «Харчові технології». Разом із відсутністю гарантованого включення представників студентського самоврядування до складу апеляційних комісій як рівноправних членів, це свідчить про те, що механізм оскарження існує лише на папері. Задекларовані процедури залучення студентів до системи внутрішнього забезпечення якості є імітацією без реального впливу на захист їхніх академічних прав.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В Університеті діють інституційні механізми взаємодії з ринком праці, що регламентуються «Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ» (<https://bit.ly/3nPJyDr>). Для забезпечення якості ОП «Харчові технології» заклад співпрацює з провідними профільними підприємствами переробної галузі регіону, зокрема ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ТОВ «Алиманика» та СТ «Терновський переробний комбінат». Такий вибір бази партнерів є концептуально обґрунтованим, оскільки він повністю відповідає вектору економічного розвитку Південного регіону та забезпечує бази для формування фахових компетентностей здобувачів. Збір та врахування пропозицій від роботодавців щодо перегляду ОП організовано через їхню участь у Раді роботодавців та випускників факультету (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/rada-robot-ta-vyp/>), процедури щорічного рецензування освітньої програми і навчальних планів, а також шляхом систематичного анкетування. Під час проведення віддаленої акредитаційної експертизи на «Зустрічі з представниками роботодавців» ЕГ отримала безпосереднє підтвердження їхнього активного залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. Запрошені стейкхолдери засвідчили свій партнерський статус, підтвердивши, що Університет підтримує з ними постійну комунікацію, а їхнє бачення щодо якості підготовки фахівців береться до уваги. Згідно з аналізом протоколів засідань Ради роботодавців (критерій 1) та результатами зустрічі з ЕГ, найбільш актуальними проблемами та запитам для стейкхолдерів є посилення практичних навичок роботи з інноваційним обладнанням, поглиблення знань щодо впровадження систем управління безпекою харчових продуктів (НАССР), а також володіння сучасними методами контролю якості сировини. ЗВО демонструє вчасне реагування на ці запити: за результатами останнього перегляду програми, відповідно до побажань роботодавців, до вибіркової ОК «Товарознавство харчових продуктів» було додано окремий модуль «Сенсорний аналіз продуктів харчування». Крім того, Університет реагує на потребу в практикоорієнтованості шляхом розширення практики проведення виїзних лабораторних занять безпосередньо на виробничих потужностях підприємств-партнерів та залучення фахівців з виробництва до проведення гостьових лекцій. Таким чином, роботодавці інтегровані в процеси забезпечення якості ОП як повноцінні партнери.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В Університеті сформовано та нормативно закріплено дієву систему моніторингу працевлаштування та відстеження кар'єрного шляху випускників. Процедура збирання інформації здійснюється на інституційному рівні через функціонування «Центру працевлаштування студентів і випускників МНАУ» (<https://bit.ly/3qomC7k>), діяльність якого регламентована відповідним Положенням (<https://bit.ly/3VxAaJD>). Додатковим інструментом консолідації даних є «Асоціація випускників МНАУ» (<https://bit.ly/3VHFt97>), яка веде інформаційну базу та підтримує комунікацію з колишніми здобувачами. На рівні факультету процедура збору даних доповнюється періодичним анкетуванням та зворотним зв'язком, який підтримують куратори академічних груп і науково-педагогічні працівники (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/rada-robot-ta-vyp/>). Дієвість цієї системи була безпосередньо підтверджена ЕГ під час віддаленої акредитаційної експертизи на «Зустрічі з випускниками»: присутні стейкхолдери засвідчили, що Університет системно відстежує їхнє професійне зростання, підтримує активну комунікацію та залучає до ініціатив факультету. Аналіз зібраної інформації дозволяє Університету чітко визначати типові траєкторії працевлаштування випускників ОП «Харчові технології». Здебільшого випускники реалізують свій кар'єрний потенціал на підприємствах переробної та харчової промисловості Південного регіону (зокрема молочної, м'ясної та хлібопекарської галузей) на посадах технологів, фахівців з управління якістю та безпекою харчових продуктів, а також завідувачів виробничих лабораторій. Розуміння цих типових кар'єрних траєкторій безпосередньо впливає на процеси перегляду ОП. Пропозиції та інформація від випускників інтегруються в процедуру оновлення ОП через їхнє представництво у Раді роботодавців та випускників факультету. Випускники, які вже мають реальний досвід роботи за фахом, виступають експертами щодо оцінки актуальності ПРН. ЕГ констатує, що їхні пропозиції, як і було підтверджено під час інтерв'ю, дійсно беруться до уваги під час періодичного перегляду ОП. Таким чином, зворотний зв'язок від випускників є важливим елементом системи внутрішнього забезпечення якості, що сприяє постійній актуалізації змісту ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В Університеті формально визначено процедури моніторингу ОП, які регламентуються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості...» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/273.pdf>) та «Положенням про опитування...» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/283.pdf>). Задекларовано, що моніторинг реалізується через регулярний збір даних від стейкхолдерів та багаторівневий контроль з боку гаранта, випускової кафедри, Ради з якості та Вченої ради. Проте результати акредитаційної експертизи переконливо доводять, що задекларована процедура моніторингу прописана виключно формально, а базовий принцип управління якістю «закриття циклу» в Університеті повністю порушено. Під час інтерв'ю з адміністративним персоналом (керівниками структурних підрозділів) ЕГ встановила повну необізнаність представників цих підрозділів щодо їхньої ролі та безпосередньої участі в системі внутрішнього забезпечення якості. Незважаючи на регулярне проведення опитувань та формування звітів, система внутрішнього забезпечення якості демонструє абсолютну нездатність вчасно та адекватно реагувати на виявлені критичні недоліки. Зокрема, якби система збору зворотного зв'язку від здобувачів працювала дієво, відділ якості мав би негайно відреагувати на фізіологічно неможливе перенавантаження студентів: затверджений графік навчального процесу вимагає від них опрацьовувати по 90 годин на тиждень під час написання КР та по 54 години на тиждень на практиках. Проте цей нереалістичний розклад залишається незмінним з 2022 року. Аналогічно система проігнорувала результати моніторингу запитів стейкхолдерів, попри зафіксовані у протоколах Ради роботодавців вимоги щодо посилення практичної підготовки, реакція ЗВО була зворотною — для здобувачів заочної форми навчання фахові практики були необґрунтовано скорочені, а навчальні взагалі вилучені з графіка. Крім того, внутрішній моніторинг ресурсного, кадрового та навчально-методичного забезпечення виявився абсолютно «сліпим» до системних деформацій освітнього середовища. Органи контролю якості не виявили і не відреагували на тривале використання застарілого російськомовного контенту, застосування програмного забезпечення країни-агресора Advego Plagiatius для перевірки кваліфікаційних робіт, а також невідповідність профілю науково-педагогічних працівників вимогам пп. 36-38 Ліцензійних умов. Моніторинг ОП пропустив та затвердив навчальні плани, що містять прямі порушення Закону України «Про вищу освіту» (штучне урізання аудиторних годин для ОК 6 та незаконне звуження вільного вибору здобувачів до 23,75% шляхом включення БЗВП до вибіркового блоку). Наведені факти беззаперечно свідчать про те, що процедури моніторингу та опитування стейкхолдерів існують у ЗВО виключно для створення паперової звітності. Вчасне та дієве реагування на результати моніторингу відсутнє, а система внутрішнього забезпечення якості не здатна виявляти, визнавати та виправляти найбільш кричущі порушення в освітньому процесі.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У матеріалах самооцінювання Університет декларує, що враховує зауваження та рекомендації НАЗЯВО, сформульовані під час попередніх акредитаційних експертиз ОП «Харчові технології» (рішення 2021 та 2024 років). ЕГ позитивно відзначає, що ЗВО здійснив певні кроки для реагування на виявлені раніше недоліки інституційного характеру. Зокрема, розпочато системну роботу щодо вдосконалення кадрового забезпечення: ініційовано процес переорієнтації наукової та публікаційної активності НПП із суміжних галузей (ветеринарна медицина, розведення тварин) безпосередньо у русло спеціальності Харчові технології. ЗВО визнає наявність цієї проблеми та демонструє готовність до її вирішення, проте ЕГ констатує, що процес трансформації профілю НПП ще триває і потребує подальших значних зусиль та часу для повного досягнення вимог Ліцензійних умов. Водночас, незважаючи на позитивну динаміку в кадровому питанні, результати поточної експертизи доводять, що інші, більш критичні рекомендації попередніх ЕГ не були взяті до уваги під час останнього перегляду програми. Насамперед, система якості ЗВО продемонструвала неспроможність усунути недоліки у структурі та змісті програми, через які ОП вже отримувала зауваження. Під час попередньої експертизи було чітко вказано на маніпуляції з вибірковими дисциплінами (наявність ідентичних за змістом ОК) та порушення логіки їх вивчення. Замість виправлення ситуації, розробники ОП не лише зберегли фіктивну імітацію вільного вибору (дублюючи пари ВК 6 / ВК 12 та ВК 13), але й суттєво її погіршили, допустивши пряме порушення ч. 2 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» шляхом незаконного звуження обсягу вільного вибору до 23,75%. Аналогічно було проігноровано попередні зауваження щодо нереалістичності розподілу кредитів та перенавантаження здобувачів: замість збалансування освітнього процесу, Університет затвердив графіки заочної форми навчання, які вимагають опрацьовувати по 54 години на тиждень під час практик та по 90 годин під час написання КР. Крім того, ЗВО проігнорував рекомендацію ГЕР щодо перегляду алгоритмів внутрішньої системи якості, що наразі призвело до толерування використання застарілого російськомовного контенту та програмного забезпечення країни-агресора (Advego Plagiatius) для перевірки на плагіат. Наведені факти свідчать про те, що хоча ЗВО демонструє готовність працювати над окремими недоліками (як-от кадрове забезпечення), реагування на ключові рекомендації НАЗЯВО щодо структури, змісту та законності освітнього процесу залишається формальним, що призводить до поглиблення критичних порушень.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Згідно з Відомостями СО, в ЗВО інституційно визначено підрозділи та посадових осіб, відповідальних за процедури внутрішнього забезпечення якості. Система управління має чітку вертикаль (ректор - проректори - Рада з якості -

деканати - випускові кафедри - гаранті ОП), повноваження яких регламентовані «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості...» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/273.pdf>) та «Настановою з якості» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/001.pdf>). Такий ієрархічний розподіл повноважень обґрунтований необхідністю забезпечення багаторівневого контролю та охоплення всіх видів діяльності. Формальним підтвердженням функціонування цієї системи є наявність в Університеті сертифіката управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 (<https://www.mnau.edu.ua/iso/>). Задекларовано, що інституційні практики формують залученість членів академічної спільноти на етапах розроблення, обговорення та затвердження ОП через роботу в проєктних групах, участь у засіданнях кафедр, науково-методичних комісій та Вченої ради. Проте результати акредитаційної експертизи переконливо доводять, що реальна залученість членів академічної спільноти до процедур забезпечення якості позбавлена змістовності, а справжня культура якості освіти в межах ОП «Харчові технології» підмінена формальною паперотворчістю. Насамперед ЕГ констатує відсутність синергії та розуміння своєї ролі серед ключових учасників процесів. Як було встановлено під час інтерв'ю з адміністративним персоналом (керівниками структурних підрозділів), особи, які за своїми посадовими обов'язками мають організувати та супроводжувати ці процеси, демонструють необізнаність щодо своєї безпосередньої участі в системі забезпечення якості. За таких умов співпраця між підрозділами перетворюється на механічний документообіг без реального аналізу проблем. Більше того, колегіальне схвалення академічною спільнотою (на засіданнях кафедр, комісій та Вченої ради) відверто неякісних, а подекуди незаконних рішень свідчить про глибоку кризу культури якості. Залученість НПП та керівництва до затвердження ОП не запобігла прямим порушенням Закону України «Про вищу освіту». Культура якості, яка толерує та легалізує екстремальне перенавантаження здобувачів, а також дискримінаційне вилучення навчальних практик для заочної форми навчання, є глибокою дисфункціональною. Наявність міжнародних сертифікатів ISO є концептуально несумісною з роками ігнорованиями проблемами академічної гігієни, як-от використання для перевірки кваліфікаційних робіт програмного забезпечення країни-агресора Advego Plagiatus, наявність застарілого та російськомовного контенту. Наведені факти беззаперечно доводять, що задекларовані інституційні практики існують виключно для звітності. В академічній спільноті відсутнє критичне осмислення результатів своєї діяльності, а сформоване середовище не здатне забезпечити ні захисту прав учасників освітнього процесу, ні постійного розвитку освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В Університеті наявна розгалужена нормативна база (положення, настанови, комісії) та формально функціонує сертифікована система управління якістю ISO 9001. ЕГ позитивно відзначає налагоджену комунікацію з роботодавцями та випускниками, чії рекомендації призвели до позитивних змін. Також позитивною практикою є початок роботи ЗВО над усуненням зауважень попередніх акредитацій щодо перепрофілювання наукової активності викладачів. Водночас, аналіз дієвості системи внутрішнього забезпечення якості виявив її абсолютну дисфункціональність у питаннях гарантування законності, академічної гігієни та захисту прав здобувачів. 8.1 Має критичні недоліки. Процедури є суто формальними, багаторівневий контроль пропустив та легалізував прямі порушення Закону України «Про вищу освіту». 8.2 Має критичні недоліки. Залучення студентів є імітацією, система якості ігнорує їхні об'єктивні потреби щодо реалістичного навантаження, а механізми оскарження результатів контрольних заходів існують лише на папері. 8.3 ОП відповідає підкритерію. Роботодавці активно залучені до оновлення ОП як повноцінні партнери. 8.4 ОП відповідає підкритерію. Наявна дієва практика збору та аналізу даних від випускників, що впливає на зміст програми. 8.5 Має критичні недоліки. Принцип «закриття циклу» повністю порушено, система не виявила і не усунула використання ПЗ країни-агресора, наявність російськомовного контенту, а також дискримінаційне скорочення практик для заочної форми попри запити стейкхолдерів. Керівники підрозділів не усвідомлюють своєї ролі в системі якості. 8.6 Має критичні недоліки. Ключові рекомендації попередніх експертиз НАЗЯВО (2021, 2024 рр.) щодо маніпуляцій з вибірковими дисциплінами, перенавантаження та алгоритмів контролю якості були повністю проігноровані або ситуація була додатково погіршена. 8.7 Має критичні недоліки. Культура якості підмінена формальною паперотворчістю. Академічна спільнота колективно затверджує незаконні рішення, що свідчить про глибоку кризу самооцінювання. ЕГ вважає загальну оцінку «Е» релевантною та обґрунтованою, оскільки система внутрішнього забезпечення якості ОП продемонструвала повну неспроможність виконувати свою головну функцію - своєчасно виявляти та виправляти порушення. Наявність окремих позитивних практик (комунікація з роботодавцями) повністю нівелюється тим фактом, що інституційні органи (від гаранта до Вченої ради) систематично генерують і затверджують документацію, яка суперечить чинному законодавству, порушує базові академічні права здобувачів та толерує використання російського програмного продукту та пропаганду використання російськомовного контенту. Ігнорування ключових зауважень попередніх акредитацій НАЗЯВО доводить, що система є негнучкою, а задекларована «культура якості» існує виключно для звітності.

Недоліки

Недієвість механізмів моніторингу та перегляду ОП, затвердження навчально-методичної документації з прямими порушеннями законодавства та екстремальним перенавантаженням здобувачів. Системне порушення принципу «закриття циклу», відсутність вчасного та дієвого реагування на виявлені проблеми та невиявлена їх. Неспроможність системи внутрішнього контролю забезпечити інформаційну гігієну, толерування використання російськомовного контенту та ПЗ країни-агресора. Ігнорування результатів зовнішнього забезпечення якості.

Відсутність реальної синергії та розуміння своїх обов'язків у сфері якості серед адміністративного та допоміжного персоналу.

Рекомендації

До початку наступного навчального року провести повний внутрішній аудит дієвості системи забезпечення якості із залученням незалежних зовнішніх експертів для виявлення причин, що призвели до затвердження незаконних навчальних планів. Впровадити дієвий механізм «закриття циклу», а саме жоден звіт чи опитування не повинні завершуватися без створення обов'язкового плану коригувальних дій із чіткими дедлайнами та відповідальними особами. Провести роз'яснювальну роботу та тренінги для адміністративного персоналу щодо їхньої ролі у формуванні культури якості. Посилити інституційний контроль за оновленням освітнього середовища - запровадити автоматичні алгоритми блокування навчальних матеріалів, що містять посилання на застарілі джерела та ПЗ країни-агресора. Розробити прозорий та дієвий механізм врахування зауважень НАЗЯВО з обов'язковим звітуванням Вченій раді університету про стан їх виконання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У МНАУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. ЕГ встановила, що зазначені правила є формалізованими, доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП «Харчові технології». Зокрема, права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються Статутом МНАУ <https://bit.ly/3nTHR87>, Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ <https://bit.ly/2ZIOsdd>. Додатково питання академічної доброчесності, етичної поведінки та взаємодії учасників освітнього процесу врегульовані Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/qefxuo>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <https://surl.li/frpkaj>, а також документами, що регулюють забезпечення гендерної рівності <https://surl.li/xwrtwc>. ЕГ встановила, що прозорість і доступність інформації щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу забезпечується шляхом її розміщення у відкритому доступі на офіційному вебсайті університету <https://surl.lt/yjtwka>. Надання публічної інформації здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема Закону України «Про доступ до публічної інформації», що підтверджується наявністю відповідних механізмів, зокрема електронної форми подання інформаційного запиту <https://bit.ly/3mzFzeT> та Положення про забезпечення доступу до публічної інформації <https://surl.li/ermmvr>. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО сформовано чітку, доступну та прозору систему нормативного регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, яка відповідає вимогам законодавства та послідовно реалізується в межах освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Під час зустрічі з керівним менеджментом ЗВО ЕГ встановила наявність формалізованого підходу до розробки, перегляду та оприлюднення проєктів освітніх програм. Зокрема, проєкт ОП «Харчові технології» на 2026 рік розміщено на офіційному вебсайті університету у вкладках: Факультет ТВППТСБ - Освітні програми та їх компоненти, НП <https://surl.li/kwwjmd>, що забезпечує доступ до інформації для всіх заінтересованих сторін. ЕГ встановила, що на сайті ЗВО передбачено можливість надання зауважень і пропозицій до проєкту ОП, зокрема шляхом звернення до гаранта ОП за електронною адресою (oietrova@mnau.edu.ua). Такий підхід забезпечує базовий рівень залучення учасників освітнього процесу до обговорення освітньої програми. Водночас ЕГ звертає увагу, що, попри наявність оприлюдненого проєкту ОП та можливості подання пропозицій, використання виключно однієї електронної адреси як каналу комунікації є обмеженим інструментом зворотного зв'язку. Разом з тим ЕГ звертає увагу, що на сайті ЗВО не простежується механізм зворотного зв'язку щодо їх розгляду та врахування під час перегляду ОП. Також на сторінці, де розміщено проєкт ОП відсутні порівняльні таблиці змін між редакціями освітньої програми різних років, що не дозволяє простежити, які саме зміни були внесені до ОП у порівнянні з попередніми редакціями.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує відкритий доступ до інформації та документів щодо ОП «Харчові технології» на офіційному вебсайті університету відповідно до вимог законодавства. Зокрема, основна інформація про освітню програму розміщена на сторінці факультету ТВППТСБ <https://surl.li/onxqcr>, де представлено матеріали, необхідні для інформування здобувачів вищої освіти та інших заінтересованих сторін. ЕГ встановила, що на сайті університету у відкритому доступі оприлюднено освітньо-професійну програму у повному обсязі <https://surl.li/nvzrzd>, навчальний план <https://surl.li/ouhprv>, а також інформацію про обов'язкові <https://surl.li/sydyip>, та вибіркові ОК <https://surl.li/khfvmh> для денної форми навчання. Встановлено, що на вебсайті також представлено інформацію щодо можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів <https://surl.li/icetja>, а також стандарти освіти <https://surl.li/ohnmeu>. Це забезпечує достатній рівень прозорості та доступності інформації для всіх заінтересованих сторін. Водночас ЕГ встановила, що на сайті факультету ТВППТСБ відсутні навчальні плани та робочі програми навчальних дисциплін для заочної форми здобуття вищої освіти за ОП «Харчові технології» (бакалаврський рівень). Це обмежує повноту та доступність інформації для здобувачів заочної форми навчання та інших заінтересованих сторін.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Відсутній чітко структурований механізм зворотного зв'язку щодо розгляду та врахування пропозицій під час обговорення проектів ОП, а також не оприлюднюється узагальнена інформація про результати їх опрацювання. Використання виключно однієї електронної адреси як каналу комунікації для подання пропозицій до проекту ОП є обмеженим інструментом залучення заінтересованих сторін. На сторінці освітньої програми відсутні порівняльні таблиці змін між редакціями ОП різних років, а також на сайті факультету ТВППТСБ не розміщено навчальні плани та робочі програми навчальних дисциплін для заочної форми здобуття вищої освіти за ОП «Харчові технології», що обмежує повноту та доступність інформації для здобувачів та інших заінтересованих сторін. ЕГ вважає загальну оцінку «В» за цим критерієм цілком обґрунтованою. ЗВО забезпечує необхідний базовий фундамент прозорості та публічності. Виявлені недоліки визнаються ЕГ суттєвими, оскільки вони знижують рівень відкритості для певних категорій стейкхолдерів. Водночас ці недоліки мають організаційно-технічний характер і не свідчать про свідоме приховування критично важливої академічної інформації чи системну закритість Університету. Вони не створюють критичних загроз для реалізації ОП. Таким чином, поточний стан інформаційного забезпечення повністю відповідає рівню «В», оскільки система прозорості функціонує задовільно і потребує лише точкового доопрацювання офіційних вебресурсів.

Недоліки

Відсутній чітко структурований механізм зворотного зв'язку щодо розгляду та врахування пропозицій під час обговорення проектів ОП, а також не оприлюднюється узагальнена інформація про результати їх опрацювання. Використання виключно однієї електронної адреси як каналу комунікації для подання пропозицій до проекту ОП є обмеженим інструментом залучення заінтересованих сторін. На сторінці освітньої програми відсутні порівняльні таблиці змін між редакціями ОП різних років, а також на сайті факультету ТВППТСБ не розміщено навчальні плани та робочі програми навчальних дисциплін для заочної форми здобуття вищої освіти за ОП «Харчові технології», що обмежує повноту та доступність інформації для здобувачів та інших заінтересованих сторін.

Рекомендації

Під час наступного перегляду ОП у 2026–2027 н.р. запровадити на сайті ЗВО чіткий механізм зворотного зв'язку щодо розгляду та врахування зауважень і пропозицій усіх зацікавлених осіб під час обговорення проектів ОП, зокрема шляхом оприлюднення узагальненої інформації про отримані пропозиції та результати їх розгляду, за рахунок координації гаранта ОП із підрозділами, відповідальними за забезпечення якості освіти та адміністрування вебсайту університету. Під час наступного перегляду ОП у 2026–2027 н.р. розширити канали комунікації для подання зауважень і пропозицій до проектів ОП, зокрема шляхом впровадження онлайн-форм, анкет, опитувань або окремого функціоналу на сайті університету, що сприятиме підвищенню рівня залучення заінтересованих сторін, за рахунок взаємодії гаранта ОП, адміністрації факультету та підрозділів, відповідальних за цифрову інфраструктуру. Забезпечити оприлюднення на сайті університету порівняльних таблиць або узагальненого аналізу змін між редакціями ОП різних років, а також розміщення навчальних планів і робочих програм навчальних дисциплін для заочної форми здобуття вищої освіти за ОП «Харчові технології», для

підвищення прозорості та повноти інформування заінтересованих сторін, за рахунок взаємодії гаранта ОПП, проектної групи та структурних підрозділів, відповідальних за забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ вважає за необхідне відмітити низку критичних обставин, що свідчать про неналежний рівень прозорості та штучне створення перешкод у проведенні акредитаційної експертизи з боку ЗВО: У поданих Відомостях СО ЗВО повністю проігнорував наявність контингенту здобувачів, що навчаються за заочною формою. Жодної згадки про специфіку їхнього навчання у документі немає. Більше того, у самій освітній програмі відсутня інформація про форми здобуття освіти, а на офіційному вебсайті університету також не виявлено жодних відомостей про таких здобувачів. Факт наявності заочної форми навчання та відповідного контингенту студентів був з'ясований ЕГ лише на другий день виїзної експертизи під час проведення фокус-груп. Після виявлення факту наявності здобувачів заочної форми навчання, ЕГ ініціювала проведення зустрічі з ними під час передбаченого програмою візиту «резервного часу». Однак гарант ОП не зміг оперативного організувати цю зустріч, через що експертна група була фактично позбавлена можливості поспілкуватися з цією категорією здобувачів та об'єктивно оцінити якість реалізації для них освітнього процесу. ЕГ відзначає деструктивну політику ЗВО щодо доступу до навчальних матеріалів. Одразу після завершення виїзної частини експертизи ЗВО без попередження заблокував експертам доступ до платформи Moodle, що суттєво ускладнило процес верифікації даних під час підготовки звіту. На пряме звернення до гаранта ОП з проханням відновити доступ, ЕГ отримала відмову. Гарант аргументував це тим, що платформа Moodle є «системою корпоративного зв'язку», яка містить недотичну до ОП інформацію, а рішення про надання доступу приймає виключно ректор, який на той момент був відсутній, і гарант таких повноважень не має. У цьому ж контексті ЕГ додатково фіксує наявність у методичних матеріалах ЗВО випадків використання російської мови, джерел російською мовою, а також програмного забезпечення з російськомовним інтерфейсом. Оскільки доступ до Moodle був безпідставно закритий, ЕГ завчасно зберегла відповідні файли та скріншоти-докази на власних електронних носіях. ЕГ наголошує, що ці критичні зауваження безпосередньо розглядалися під час виїзних фокус-груп, де експерти відкрито демонстрували зазначені матеріали представникам ЗВО. За необхідності, ЕГ готова надати всі збережені підтверджувальні матеріали Національному агентству та Галузевій експертній раді. Такі дії ЗВО свідчать не лише про порушення принципів відкритості та сприяння роботі ЕГ, але й про критичну відсутність у гаранта ОП реальних повноважень щодо управління освітнім процесом та доступом до ресурсів власної освітньої програми.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	E
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 23325.xlsx</i>	17m1E8XVF3rvwSC/y7dhZKHA6Mg6dZDeyhV7DeO UkPE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Погребняк Андрій Володимирович

Члени експертної групи

Середа Ольга Григорівна

Ліхута Олександр Олегович